

Jaarrekening 2015

inleiding				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
GBR	118	De analyse geeft grote verschillen aan zowel positief als negatief. De meest opvallende is die met betrekking tot het Sociaal Domein ad 2.758.000 voordelig. De grote vraag is of dit structureel is resp. of de rechthebbende burgers van Rijswijk in voldoende mate zijn bediend. Kan een en ander worden afgeleid uit de gevoerde en lopende juridische procedures?	2	Het in de analyse opgenomen voordeel met betrekking tot het Sociaal Domein betreft een incidenteel voordeel. Ons zijn geen signalen bekend dat inwoners van Rijswijk onvoldoende worden bediend. Ook zorgaanbieders maken hiervan geen melding
CDA	15	Als CDA waren we afgelopen week aanwezig bij de raadsledenbijeenkomst over jeugdhulp in Delft. We zijn in blijde afwachting van de rapportage van Rijswijk over de kosten en hoe het geheel marcheert. Dat roept de vraag op hoe het zit met het geld dat over is van de WMO gelden? En een actueel inkijkie hoe de WMO in Rijswijk er voorstaat? Komt er een soortgelijke rapportage aan als over de jeudhulp?	3	Afgelopen februari 2016 is er in een werksessie met de raad een indicatorset Sociaal Domein afgesproken. In september wordt er een nieuwe bijeenkomst georganiseerd waarin de eerste resultaten van het sociaal domein (inclusief jeugd en wmo) worden gepresenteerd. De rapportage komt eerder beschikbaar.
PvdA	73	Kunt u 'mee- en tegenvallers op de raming 'nader specificeren? Hoe valt de toename van kosten voor Lokaal onderwijsbeleid te verklaren?	3	Hogere uitgaven € 702.000,- aan onderwijsachterstandenbeleid. Hier staan hogere opbrengsten van € 682.000,- (overheidsbijdragen) tegenover. Deze bedragen zijn niet geraamd.
VVD	85	"De overige kosten van directie en gemeentesecretaris zijn € 83.000 hoger dan geraamd ". Vraag: wat verklaart deze hogere kosten? Is de staf uitgebreid?	3	De gemeentesecretaris is tevens secretaris van de Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten (VZHG). Hij wordt hierbij ondersteund door een ambtelijke secretaris. Alle kosten worden doorberekend aan de VZHG. Vanuit de wens van de auditcommissie om afwijkingen op de inkomsten en de uitgaven afzonderlijk toe te lichten, is deze budgettaire neutrale ontwikkeling op de lijst met afwijkingen terechtgekomen.
VVD	86	"Door toepassing van instroom-beperkende (poortwachtersfunctie) en uitstroom-bevorderende (werkgeversbenadering) instrumenten enerzijds en een goede inzet op handhaving anderzijds is er een voordelig resultaat bereikt van € 365.102,- ten opzichte van de geraamde last. "Vraag: kunt u deze bewering nader onderbouwen?	3	In het jaar 2015 was het gemiddelde instroompercentage in Rijswijk 3,3% tegenover 3,7% bij 197 vergelijkingsgemeenten. Het gemiddeld percentage uitstroom naar werk was in Rijswijk 47% tegenover 43% bij de eerder genoemde vergelijkingsgemeenten. Door deze resultaten is er een financieel voordeel ontstaan.
GBR	119	Kunt u een gedetailleerde specificatie geven van de kosten van directie en gemeente secretariaat 83.000 euro en evenzo van de bron van de inkomsten terzake.	3	De gemeentesecretaris is tevens secretaris van de Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten (VZHG). Hij wordt hierbij ondersteund door een ambtelijke secretaris. Alle kosten worden doorberekend aan de VZHG. Vanuit de wens van de auditcommissie om afwijkingen op de inkomsten en de uitgaven afzonderlijk toe te lichten, is deze budgettaire neutrale ontwikkeling op de lijst met afwijkingen terechtgekomen.
GBR	120	a. Waarom moet de afwikkeling van de scholenbrand zo lang duren ? b. Wanneer is de onderhavige polis laatstelijk structureel aangepast en wat hield dat structureel in?	3	a) Dit heeft te maken met de verzekeringsvoorwaarden van de opstalverzekering, waarin is opgenomen dat aan een uitkering op basis van de herbouwwaarde de voorwaarde is gekoppeld, dat binnen twee jaar na de brand gestart moet zijn met nieuwbouw. De verwachting is dat de verzekeringstechnische afwikkeling van de inventaris en extra kosten van de scholenbrand in de zomer wordt afgerond. b) Zoals elke gebouwbeheerder/eigenaar van opstallen/gebouwen heeft de gemeente sinds jaar en dag (structureel) een opstalverzekering in de vorm van een brandpolis voor de taxatiewaarde van de opstallen. De brandpolis heeft doorgaans een looptijd van 3 of 4 jaar, aan het einde waarvan er opnieuw wordt aanbesteed conform de regelgeving. De brandpolis van Rijswijk had een contractduur tot 1 januari 2016 en is dus recent (2e helft 2015) opnieuw Europees aanbesteed, in een samenwerkingsverband met de gemeente Delft, Pijnacker-Nootdorp, Wassenaar en Voorschoten. Het nieuwe contract loopt tot 1 januari 2020
OR	147	Het negatieve resultaat van product 5300 Sport wordt grotendeels bepaald door het achterblijven van inkomsten t.o.v. de begroting. Waar wordt dit door veroorzaakt?	3	Het achterblijven van de inkomsten wordt veroorzaakt door het niet aframen van personele kosten bij de verzelfstandiging van de Schilp halvervege 2015. Het voordeel van de veranderende exploitatie is terug te vinden in de personele lasten van de gemeente.
BvR	1	Arbeidsmarkt overig; een voordeel van €351.000. Dit komt door incidentele voordelen van de DSW en Haeghe groep. Wat moet ik mij voorstellen bij incidentele voordelen, waar zijn deze specifiek op gebaseerd?	4	Het incidentele voordeel is ontstaan door de afwikkeling van het exploitatietekort 2014 van DSW. Ten behoeve van de eindafrekeningen met betrekking tot de exploitatiekosten van de DSW Rijswijk eo en de overige SW bedrijven was in 2014 in totaal een bedrag van € 390.000 gereserveerd. Doordat het bedrag aan eindafrekeningen lager uit is gevallen dan waarmee rekening was gehouden is er op het product "Arbeidsmarkt overig" in 2015 een incidenteel voordeel ontstaan.
PvdA	74	6140 individuele inkomstenstoelagen achtergebleven, onderbesteding participatie voor kinderen, afrekening Ooievaarspas blijft achter. Hoe kan het college dit verklaren?	4	2015 heeft in het teken gestaan van het opstellen van het armoedebeleid in samenwerking met maatschappelijke partners. Het nieuwe beleid is vanaf de tweede helft van 2015 geleidelijk ingevoerd. Hierdoor zijn in 2015 de middelen niet volledig benut. In 2016 zullen nog meer maatregelen, voor met name gezinnen met kinderen, geïmplementeerd worden. Het aantal Ooievaarspassen viel in 2014 lager uit dan verwacht. Met de start van het nieuwe armoedebeleid in 2015 is het aantal Ooievaarspassen weer toegenomen o.a. door de daaraan gekoppelde schoolspullenpas. De uitgaven voor individuele inkomstenstoelagen zijn achtergebleven doordat met de invoering van de Participatiewet per 2015 de criteria voor de individuele inkomstenstoelaa zijn aangescherpt.
VVD	87	Er is een fors voordeel op maatwerkvoorzieningen immaterieel WMO. Dit voordeel is uit diverse componenten opgebouwd. Een deel heeft te maken met de stelpost nieuwe taken. Hieruit zou een deel van de extra personeelskosten worden gedekt. Hoe is dat voor komende jaren nu geregeld? Zijn er extra personele kosten geweest? Betreffende het structurele kosten, of tijdelijk door de invoering?	4	Een groot deel van dit voordeel betreft een onderbesteding op de stelpost nieuwe taken met ruim €400.000. Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van een 'zachte landing' binnen het Sociaal Domein waarvoor deze stelpost is gecreëerd. De stelpost is aangehouden omdat in het transitiejaar tot op het laatste moment de exacte uitgaven niet volledig bekend waren. Met betrekking tot deze post is reeds in het jaar 2015 afgesproken dat een deel van de extra personeelskosten binnen het sociaal domein uit deze stelpost zou worden gedekt. Deze personele lasten konden in 2015 nog op de kostenplaatsen geboekt waardoor deze lasten niet zichtbaar zijn geworden op de exploitatie. Vanaf het jaar 2016 worden de personeelskosten wel op deze post geboekt. Daarmee maken we de meerjarige uitgaven transparant.
VVD	88	De onderbesteding op de hulp bij het huishouden en de omslag van zwaardere hulp naar lichtere hulp heeft ook een aanzienlijk voordeel opgeleverd. Is dit doordat de gemeente onnodig heeft zitten afknijpen, of zou dit een positief effect van de doorgevoerde wetgeving zijn? Kunt u een overzicht geven van de klachten op het gebied van huishoudelijke hulp? Is er een forse toename ten opzichte van voorgaande jaren?	4	De onderbesteding is een direct gevolg van het doorvoeren van het eerder vastgestelde beleid en de nieuwe wetgeving. Bij het opstellen van de begroting is uitgegaan van een 'zachte landing' binnen het Sociaal Domein waarvoor middelen zijn gereserveerd. Deze hoefden niet volledig te worden benut. Voor huishoudelijke hulp zijn er in 2015 93 bezwaarschriften binnengekomen, waarvan er 87 met betrekking tot herindicatie en 1 tegen het gespreksverslag (niet-ontvankelijk). Er waren dus 5 'reguliere' huishoudelijke hulp bezwaren in 2015. In 2014 waren dat er 10. Er is dus geen forse toename ten opzichte van voorgaande jaren. Van de 87 herindicatie bezwaren waren er 8 niet-ontvankelijk, 26 gegrond, 52 ongegrond en 1 ingetrokken. Bij zo'n 2.500 cliënten heeft herindicatie plaatsgevonden.
VVD	89	De voordelen op de post de 6620 en 6710 hebben in belangrijke mate te maken met personeelskosten die op de kosten plaatsen worden geboekt. Zou men achteraf kunnen stellen dat de extra voorziening met betrekking tot de transitie in 2015 niet nodig is geweest?	4	Voor 6620: zie antwoord hierboven bij vraag VVD nr. 87. De conclusie dat de voorziening niet nodig is geweest klopt niet, omdat de uitgaven nodig waren, alleen zijn deze op de kostenplaats geboekt.
VVD	90	De onderbesteding met betrekking tot onafhankelijke cliëntondersteuning (56.065,- euro) is opvallend. Blijkt er minder zorg nodig te zijn, of is dit product onvoldoende uit de verf gekomen?	4	Het betreft hier een gesaldeerd voordeel dat niet is ontstaan door onderbesteding op de post cliëntondersteuning. Op deze laatste post zijn de begrote uitgaven gerealiseerd. Het budget voor de subsidie voor dagrecreatie plus aan stichting Welzijn Rijswijk had in 2015 echter overgevoerd moeten worden naar product 6700. Dat beschikbare budget heeft geleid tot de onderbesteding. Voor 2016 is de overboeking wel gedaan.
BvR	2	Afvalverwijdering en verwerking. Een nadeel van €240.000, dit terwijl er in de voorjaarsnota onder leefomgeving en veiligheid geen ontwikkelingen te noemen zijn voor de begroting 2016. Loopt het nadeel dan hoger op in 2016? Of moeten de Rijswijkse burgers nog meer afvalstoffenheffing gaan betalen dan het afgelopen jaar aangezien er daardoor nog €70.000 euro aan inkomsten voor de gemeente zijn bijgekomen.	5	De ontwikkelingen op het gebied van afverwijdering en inzameling zijn opgenomen in het programma wonen en leven. De invoering van het omgekeerd inzamelen moet uiteindelijk leiden tot lagere verwerkingskosten en lagere tarieven. Na besluitvorming over de verrekensystematiek, zal er een aangepaste begroting voor zienswijze aan de raden worden aangeboden. Op dat moment kunnen ook de tarieven voor de begroting 2017 worden berekend. Op dit moment zijn er geen signalen dat er rekening moet worden gehouden met tegenvallers voor 2016.

VVD	91	De uitgavenraming van de afvalverwijdering en verwerking is overschreden met € 428.000. Dit wordt veroorzaakt door hogere onderhoudskosten van de ondergrondse containers en extra kosten voor het verwerken van kunststof. De kosten zijn dus hoger dan verwacht en de opbrengsten van het verwerken van kunststof lager. Hoe verhoudt zich dat met de verwachtingen ten aanzien van de beloofde daling van de afval stoffenheffing in relatie tot het omgekeerd ophalen?	5	Onder de afvalstoffenheffing worden ook andere kosten van de gemeente in rekening gebracht zoals gladheidsbestrijding en straatreiniging. Met het omgekeerd inzamelen wordt rekening gehouden met de ontwikkeling waarbij de verwerking van restafval steeds duurder wordt. Onder andere door de invoering van de afvalstoffenbelasting op restafval.
VVD	92	Post 2790. Er is een voordeel van € 137.000 doordat onderhoudswerkzaamheden beperkt zijn uitgevoerd. Was er nu minder onderhoud nodig of ontstaat er nieuwe achterstand?	5	Vanwege verwachte hoge investeringen op de riolering in 2015 zijn verschillende onderhoudswerkzaamheden aangehouden. Deze onderhoudswerkzaamheden waren gericht op de levensduur verlenging van de riolering en waren niet van invloed op de stabiliteit. Deze werkzaamheden zijn opgenomen in de planning van het nieuwe vGRP.
OR	148	Van product 7210 zijn de uitgaven met € 428.000 overschreden. Oorzaak zijn de hogere onderhoudskosten van de ondergrondse containers. Waren deze kosten bij het opstellen van de begroting nog niet bekend? Gaat dit een structureel probleem worden? Kan het in de toekomst van invloed zijn op de woonlasten van onze burgers?	5	Nee, deze kosten waren niet bekend. Op korte termijn dient Avalex een herziene begroting op te stellen en aan de raden voor een zienswijze aan te bieden. Daarna kunnen de tarieven voor 2017 worden berekend.
OR	149	In 2014 is grootschalig renovatiewerk en schilderwerk verricht aan de 14 woonwagens op woonwagencentrum de Strijp. Vervolgens zijn kort daarna een tweetal woonwagens gesloopt en zijn er groen en parkeerplaatsen voor teruggekomen. Jammer van de investering. Hoe kan zo iets gebeuren?	5	Ten tijde van de investering en uitvoering van werkzaamheden was niet te voorzien dat een jaar later het besluit genomen zou worden tot onttrekking van twee woonwagens. Op het woonwagencentrum is in een later stadium een zeer gespannen situatie tussen bewoners onderling ontstaan. Op advies van beheerder Rijswijk wonen en op verzoek van bewoners van het woonwagencentrum zelf, is in 2015 het besluit genomen twee woonwagens te onttrekken aan de woonvoorraad. Dit nadat o.a. buurtbemiddeling niet tot een oplossing had geleid. Dit besluit is genomen ondanks de gedane investering maar wel tegen een verbetering van de leefomgeving en de veiligheid op het woonwagencentrum. Ook speelde bij het besluit de betere beheersbaarheid van het woonwagencentrum nu en in de toekomst een belangrijke rol.
GBR	121	Er heeft een levering van 729 m2 grond voor 110.830 euro plaatsgevonden aan de projectontwikkelaar AM. Kunt u aangeven op basis van welk raadsbesluit deze levering heeft plaatsgevonden.	6	het raadsbesluit dateert van 15 december 2009, waarbij de samenwerkingsovereenkomst Eikelenburg akkoord is bevonden.
VVD	93	Post 9500. Een bedrag van € 500.000 is abusievelijk als resultaat verwerkt. Daarnaast zijn er correcties ter hoogte van € 452.000. Wat voor fouten betreft het hier? Betreft het onjuiste interpretatie van wet- en regelgeving? Zijn de regels tussentijds veranderd? Was het creatief boekhouden? Hoe komt het dat de accountant dergelijke grote fouten niet is opgevallen?	7	In het verleden heeft de belastingdienst voorschotten verstrekt in het kader van het btw-compensatiefonds. In eerdere jaren zijn deze voorschotten niet als zodanig geadministreerd en abusievelijk als resultaat in de betreffende jaarrekeningen verwerkt. Deze fout is in 2015 gecorrigeerd. Daarnaast heeft er een afrekening met de fiscus plaatsgevonden over 2012 in verband met de liquidatie van de GR brandweer Delft-Rijswijk.
CDA	8	Gelet op het succes van RijswijkBuiten en het beheersbaar houden van de kosten de volgende vraag: wilt u kunt u het woningbouwprogramma in Rijswijk versnellen? Daarbij de prangende vraag: wilt u niet alsnog voldoende woningen realiseren in de locatie "De Schoffel"? Het is een succesvolle wijk zonder openbaar vervoer. Waarom wordt weggedoken achter de Metropoolregio en komt u niet in overleg met de huidige bewoners tot een alternatieve vorm van openbaar vervoer? Denk daarbij aan de inzet van vrijwilligers en een buurtbus.	9	In de grex is uitgegaan van de bouw van circa 350 woningen per jaar. Op basis van de analyse risicomanagement RijswijkBuiten wordt onderzocht of en op welke wijze het financiële risico kan worden beperkt. Het bouwtempo verhogen is één van de opties die onderzocht zal worden. Op basis van het coalitieakkoord kunt u voor locatie De Schoffel na de zomer een rapportage cq voorstel tegemoet zien.

programma algemeen bestuur en organisatie				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
PvdA	68	Al eerder heeft de PvdA vragen gesteld over de almaar oplopende kosten voor bestuur en organisatie. Opvallend is dat juist de kosten waar de inwoners van Rijswijk mee te maken hebben niet of niet noemenswaardig stijgen. Kosten voor promotie, PR, bestuursondersteuning algemeen, juist wel. Zouden deze kosten niet beter in programma's ten dienste van de burger gemaakt kunnen worden?	11	De kosten voor promotie, publieksvoorlichting en PR worden gemaakt t.b.v. burger en bedrijf. Het feit dat deze kosten zijn ondergebracht in het programma Algemeen bestuur en organisatie doet daar niets aan af.
van der Horst	39	De huidige ontwikkelingen vragen een meer flexibele organisatie. Hierdoor wordt steeds vaker gewerkt met een flexibele schil met tijdelijke aanstellingen. Kunt u aangeven: a. de huidige kern personeelsformatie? b. de flexibele schil formatie?	13	De bezette formatie was op 31 december 2015 384,50 fte. De vacaturruimte was toen 12,04 fte. De begrote personeelsformatie is 396,54 fte. We hebben geen afgesproken flexibele schilformatie. Wel wordt er soms op vacaturruimte personeel ingehuurd.
CDA	20	U wilt een gezond communicatieklimaat scheppen. Toch is het opvallend dat we vaak (vaker) horen van (groepen van) inwoners, bedrijven en sportverenigingen die geen luisterend oor vinden en zelfs soms tegenover de gemeente komen staan Ook lijkt het erop dat de gemeente juist vaker het juridische traject kiest ipv het gesprek. Vind u dit een wenselijke situatie? Zo nee, welke acties zet u in om deze trend te keren.	14	Wij hebben veel contact met onze omgeving. Soms is het echter ook noodzakelijk duidelijk te zijn wanneer grenzen worden overtreden. Dan handhaven we en/of doorlopen we een juridisch traject.
van der Horst	40	Samenwerking met Delft op IT gebied. Wordt deze samenwerking in 2016 geëvalueerd en zo nodig bijgesteld?	18	Zowel de raad van Rijswijk als die van Delft heeft onlangs ingestemd met de samenwerking. Daarbij is een evaluatie toegezegd.
VVD	94	Streefdatum gereed voor een doorontwikkeld KCC-Rijswijk was 1 april 2015 of zoveel later als nodig. Wat is de stand van zaken op dit moment? Hoe ver staan we af van een doorontwikkeld KCC-Rijswijk?	18	In de Nota Publieke Dienstverlening 2016-2020 wordt de doorontwikkeling van het KCC meegenomen. Op dit moment is de focus op het verbeteren van de telefonische bereikbaarheid via het KCC en daarnaast op het doorontwikkelen van de digitale dienstverlening. Om ervoor te zorgen dat het KCC meer vragen bij het eerste klantcontact zelf kan beantwoorden, wordt het KCC informatiesysteem uitgebreid, processen geoptimaliseerd en medewerkers verder opgeleid. Tevens is recent een klantbehoefte-onderzoek uitgevoerd op het gebied van balie-openingstijden en het werken op afspraak. Dat er vertraging is ontstaan in de doorontwikkeling ten aanzien van de datum van 1 april 2015 (of zoveel later) is gelegen in het feit dat het beoogd opzetten van één KCC met de gemeente Delft uiteindelijk geen doorgang heeft gevonden.
van der Horst	41	Beëindiging stedenbanden met Beroun is hier inmiddels vanuit Beroun een formele reactie op gekomen?	20	Beroun heeft per brief gereageerd op ons voornemen om de band tussen Beroun en Rijswijk te beëindigen. Hierin gaven zij aan het te betreuren dat Rijswijk de relatie wenst te beëindigen maar dit wel te respecteren.
PvdA	71	0021 Deze post was in vergelijking tot 2014 al twee keer zo hoog. Nu blijkt dat alsnog niet voldoende te zijn geweest voor 'promotie en voorlichting'. Acht het college dit verantwoord?	23	In 2015 is met voortvarendheid de uitvoering van de Visie op Communicatie opgepakt. Dit verklaart hoofdzakelijk het geconstateerde verschil tussen de jaren 2014 en 2015.
CDA	21	U zegt dat de factor C gebruikt wordt bij grote en complexe projecten. Vind u het daarnaast niet wenselijk om deze zgn. factor C ook in te zetten in de -in uw ogen, wat kleinere projecten? Die kleine projecten hebben juist ook vaak een grote impact op onze inwoners en bedrijven.	24	Factor C wordt ook ingezet voor kleinere projecten en het maakt onderdeel uit van de werkmethode van de opgaven.

CDA	22	U heeft de pilot persgesprekken ingezet de afgelopen tijd. Of deze actie voorziet in een behoefte van de pers merken we vast bij de geplande evaluatie. Gaat u naast deze actie, adequaat om met beantwoorden van ad hoc en incidenteel gestelde vragen door de media? Adequaats is onze ogen het snel en feitelijk beantwoorden van alle gestelde vragen van journalisten.	24	Het beantwoorden van ad hoc en incidenteel gestelde vragen van de media is onderdeel van ons dagelijks werk.
CDA	23	Kunt u een aantal voorbeelden noemen van wat het wijkwethouderschap heeft opgeleverd? In welke gevallen zijn er zaken aan het licht gekomen bij het bestuur die eerder onopgemerkt bleven?	24	De wethouder bepaalt zelf hoe hij/zij de rol als wijkwethouder opgepakt. Enkele voorbeelden zijn aanwezigheid bij bijeenkomsten van de bewoners(organisatie), aanwezigheid bij activiteiten in de wijk en bemiddelingsgesprekken. De actieve rol in de wijk betekent meer zichtbaarheid en bekendheid waardoor de afstand tussen bewoners en bestuur kleiner wordt.
PvdA	69	Organisatieverliezen: hoewel er geen dienstverbanden beëindigd zijn en er geen werk- naar werk=trajecten hoefden te worden gestart is er toch een aanmerkelijke overschrijding in relatie tot het begrote bedrag (40.000). Hoe verklaart het college dit?	25	In 2015 gaven wij uitvoering aan een gerechtelijke uitspraak inzake een geschil uit 2012 met een voormalig medewerker. Het hiermee gemoeide bedrag ca. € 16.000,- was niet voorzien. Daarnaast zijn kosten inzake de afvloeiing van een voormalig medewerker niet correct geboekt. In 2015 is dit gecorrigeerd. Het betreft een bedrag van ca. 25.000,-.
CDA	24	Hoe vaak is het bestuur benaderd vanuit hun rol als wijkwethouder de afgelopen collegeperiode? En hoe is omgegaan met deze verzoeken vanuit de samenleving?	26	Het aantal keren dat we zijn benaderd als wijkwethouder is niet bijgehouden. We worden geregeld aan gesproken in die rol, maar dat verschilt per persoon en per wijk. Verzoeken worden op de reguliere wijze uitgezet en verder opgepakt in de organisatie.
CDA	25	U wilt lastendruk verminderen en onderzoekt daarvoor op welke onderwerpen die verminderen kan plaatsvinden. Is het handig om hierover navraag te doen bij omliggende gemeenten die vast ook voor dezelfde uitdaging staan en zo sneller tot effect te komen voor bijvoorbeeld bedrijven?	27	In het algemeen is het uiteraard zinvol om lessen bij andere gemeenten op te halen. Er is ambtelijk geregeld contact met de gemeente Hollands Kroon. Ook volgen wij de informatie die de VNG beschikbaar stelt en kijken we naar best practices.
CDA	26	Wat is de precieze afhandeltijd voor een WABO-aanvraag en hoe helpt u inwoners en bedrijven de aanvraag juist te doen?	27	De afhandeltijd voor een WABO-aanvraag is afhankelijk van hetgeen wordt aangevraagd en welke voorbereidingsprocedure de wet daarvoor vervolgens voorschrijft. Voorts is de feitelijke afhandeltermijn van een aanvraag afhankelijk van de complexiteit van de aanvraag (o.a. wel of geen externe advisering noodzakelijk) en de werkvoorraad binnen het team Vergunningen en Ruimtelijke Ordening binnen de periode dat de aanvraag is ontvangen. In de prioritering van de werkvoorraad zijn wij altijd bereid om open te staan voor verzoeken tot snelle behandeling van een aanvraag omwille van bijvoorbeeld een lopend hypotheekverzoek. Om inwoners en bedrijven te helpen bij het doen van een juiste aanvraag bestaat de mogelijkheid tot het stellen van vragen of het aangaan van vooroverleg aan resp. met de vakafdeling. Voor de eenvoudige vragen zal in beginsel gewezen worden op het van Rijksweg verplicht opgestelde en voor bedrijven verplichte website tot het doen van een aanvraag en het beoordelen van de vergunningplicht: het omnevinssloket.
van der Horst	42	Het KCC behaalt op dit moment nog niet de streefnorm van 80%, mede omdat zaakgericht werken nog niet gemeente breed is ingevoerd. a. wat is de oorzaak dat zaakgericht werken nog niet gemeente breed ingevoerd is? b. op welke termijn wordt het zaakgericht werken ingevoerd?	29	a. Door de beoogde samenwerking met de gemeente Delft in een Shared Service Center is de gemeentebrede invoering van zaakgericht werken niet van de grond gekomen. Tussentijds zijn de marktontwikkelingen op het gebied van zaakgericht werken snel gegaan en is het de vraag of het huidige zaakstelsel (nog) aan de huidige wensen en eisen voldoet. Na de zomervakantie zal hier een onderzoek naar gaan plaatsvinden. b. In de Nota Publieke Dienstverlening 2016-2020 wordt de invoering van zaakgericht werken meegenomen. De gemeentebrede invoering zal meerdere jaren in beslag oaan nemen.
van der Horst	43	Binnen het KCC is een onderzoek gestart naar een verbetering van de telefonische bereikbaarheid van de gemeente. Wanneer zijn de resultaten van dit onderzoek bekend?	30	De eerste resultaten van het onderzoek naar de telefonische bereikbaarheid zijn inmiddels bekend. Dit heeft quick-wins opgeleverd voor het KCC en deze worden met spoed doorgevoerd. De overige onderzoeksresultaten (met name gericht op de backoffice) worden na de zomervakantie verwacht en worden meegenomen in de Nota Publieke Dienstverlening 2016-2020.
PvdA	70	0060 BOB, rekenkamerfunctie was begroot. Hoe is te verklaren dat de kosten uiteindelijk lager zijn uitgevallen?	31	In 2015 is de rekenkamer gestart met 2 onderzoeken. Slechts 1 onderzoek is afgerond. Het contract met de rekenkamer gaat uit van een groot onderzoek per jaar en twee kleinere onderzoeken voor een bedrag van € 25.000 per jaar. Doordat minder onderzoeken zijn gestart is minder gedeclareerd dan begroot was.
CDA	12	Alhoewel er in de jaarrekening weinig vermeldingen staan over het AZC, toch hier de volgende vraag. In regionaal verband is er overeengekomen dat er voldoende bijstand is vanuit de regio als het gaat om eventueel noodzakelijke inzet van politie. Dat gaat niet ten koste van de bestaande capaciteit in Rijswijk. Het college heeft de oproep van burgemeester van Den Haag ondersteund toen deze naar buiten bracht dat er € 700 miljoen extra nodig was (landelijk) om de politie op een niveau te brengen dat verantwoord is. Het kabinet heeft laten weten dat dit bedrag in de verste verte niet beschikbaar zal komen. Welke effecten heeft dit op de politiesterke en de kwaliteit daarvan in Rijswijk?	34	De (formatieve) sterkte voor de eenheid Den Haag (en daarmee de verdeling van de politiec capaciteit over de basisteams in de eenheid) ligt tot en met 2018 vast in het Regionaal Beleidsplan 2015-2018, dat door het Regionaal "Bestuurlijk Overleg is vastgesteld. Op dit moment is een afname van de sterkte van de politie als gevolg van de financiële situatie niet voorzien. Voor wat betreft de door de regioburgemeesters bepleite extra middelen ten behoeve van de politie, dient onderscheid te worden gemaakt tussen het oplossen van het huidige tekort en de benodigde investeringen voor de toekomst. Een belangrijk deel van de door de regioburgemeester bepleite extra middelen zou ten goede moeten komen van versterking van – niet alleen de opsporing – maar met name ook de wijkzorg en bijvoorbeeld de informatieorganisatie. De op districtsniveau t.b.v. het AZC gemaakte afspraken over de inzet van capaciteit van het districtelijk en/of flexteam en de toezegging bij incidenten vanuit regionale capaciteit inzet te plegen blijven onverminderd van kracht

programma openbare orde en veiligheid				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
van der Horst	44	Op het gebied van burgerparticipatie in veiligheid, zijn in verschillende wijken buurtpreventieteam WhatsApp-groepen opgericht en opgestart. Is de verwachting dat in 2016 hier ook in andere wijken uitbreiding plaats zal vinden?	38	De verwachting is dat deze uitbreiding in het tweede half jaar van 2016 gaat plaatsvinden.
CDA	27	Wat heeft de periodieke schouw van de stationslocatie opgeleverd en zijn er evt. aanvullende acties gezet op het veiligheidsgevoel van de bezoekers?	40	Tijdens de schouw zijn de gebreken en vervuiling in kaart gebracht en later verholpen. Er zijn geen aanvullende acties ingezet. Er zijn op locatie momenteel geen veiligheidsvraagstukken.

programma verkeer en vervoer				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
van der Horst	46	Terughoudend zal worden omgegaan met het beheren van de parkeerdruk a. terughoudend, kunt u dit "SMART" aangeven b. hoe vindt invulling hiervan plaats?	41	Dit betekent dat we bij stijging van de parkeerdruk niet direct actie nemen, maar even de tijd nemen om na te gaan of de stijgende parkeerdruk in een bepaald gebied structureel is. In de Kadernota Parkeren is daarvoor een proces vastgelegd: naar aanleiding van signalen uit de buurt wordt een parkeerdrukmeting gehouden. Als de parkeerdruk in een bepaald gebied hoger is dan 90%, wordt een maatregel uitgewerkt (bijvoorbeeld vergunningparkeren) en voorgelegd aan bewoners.
van der Horst	45	Er is speciale aandacht voor de ontwikkeling van een 2e tramverbinding via Delft naar Rotterdam Airport die de Plaspoelpolder verbindt met de luchthaven. Op welke termijn zal dit onderzoek plaatsvinden?	42	De gemeente Rijswijk voert niet zelfstandig een onderzoek uit. Inspanningen bestaan uit continue lobby bij de MRDH en buurgemeenten om dit onderwerp op de politieke agenda te krijgen en gezamenlijk een haalbaarheidsstudie te laten uitvoeren.
CDA	14	Nadat de Haagweg was geopend, bleken er nog veel zaken afgewikkeld en hersteld te moeten worden. Het CDA heeft daar ook raadvragen over gesteld. De tweede set van vragen is nog steeds niet beantwoord maar via het Rijswijks Dagblad kregen we daar afgelopen week al wel een voorproefje van. Kunt u ons informeren? Waarom antwoordt u niet slagvaardiger?	45	De door het CDA gestelde artikel 42 vragen zijn beantwoord en toegezonden conform de gebruikelijke procedure.
PvdA	58	Er komt geen rotonde maar een nieuwe kruising met verkeerslichten ter plaatse van de Generaal Spoorlaan-Huis te Landelaan. Kunt u een inventarisatie aan de raad geven van kruisingen waar de verkeerslichten (vri's) verkeerstechnisch wel kunnen worden vervangen door een rotonde? Kunt u separaat aangeven bij welke kruisingen de vri's zouden kunnen worden vervangen door verkeersmaatregelen (voorrransmaatregelen)?	45	Er wordt op dit moment gewerkt aan een inventarisatie (quick scan). Vervanging van vri's door rotondes moet worden getoetst aan elementen als verkeersveiligheid, doorstroming, inpassing enz. Na het zomerreces kan het college informatie delen.

PvdA	59	Welke maximale financiële bijdrage vanuit de gemeente Rijswijk heeft het college voor ogen voor de herinrichting van de Prinses Beatrixlaan/ondertunneling? Zou de financiële randvoorwaarde (maximum bijdrage) voor eventuele herinrichting/ondertunneling van de Prinses Beatrixlaan niet door de raad moeten worden vastgesteld, zodat deze in het onderhandelingsproces voor uw college leidend zijn? Wilt u een voorstel hiervoor aan de raad voorleggen?	45	Op dit moment worden verkennende gesprekken gestart met andere overheden over de toekomst van de Prinses Beatrixlaan. Doel van deze gesprekken is te bepalen of er voldoende draagvlak is voor een gezamenlijk traject. We houden u op de hoogte van de voortgang rond dit dossier.
PvdA	67	Aansluitend op vraag PvdA_58. Het was ooit de bedoeling om een rotonde aan te leggen uit oogpunt van veiligheid maar vooral aantrekkelijkheid & toegankelijkheid van het oude centrum. Hoewel de Haagweg nu heringericht is, kan niet gezegd worden dat de toegankelijkheid van het oude centrum voor auto's verbeterd is. Wat is het standpunt van het college hierin?	45	Het oude centrum is toegankelijk voor autoverkeer tot aan de centrale parkeerterreinen in alle windrichtingen rondom het winkelcentrum. Wij vinden het logisch dat er geen autoverkeer door het centrum rijdt. Het voetgangersgebied en zo breed mogelijke stoepen maken het centrum voor voetgangers aantrekkelijk en toegankelijk. Fietsers kunnen - uitgezonderd marktdagen - tot ver het winkelgebied in komen om te winkelen.
PvdA	60	Wat is de stand van zaken m.b.t. openbaar vervoerverbindingen ten behoeve van RijswijkBuiten? Zou uw college namens Rijswijk niet meer druk bij de NS/Prorail en de MRDH leggen om deze voorzieningen in de snel ontwikkelende nieuwbouwwijk te realiseren?	46	Bij de metropoolregio als vervoersautoriteit is nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het openbaar vervoer voor RijswijkBuiten. Parallel daaraan worden bewoners uit Sion door studenten van de TU Delft geïnterviewd welke alternatieven zij mogelijk achten naast traditioneel openbaar vervoer. Zie ook antwoord op vraag CDA 8.
CDA	28	Als we naar het programma Verkeer en vervoer in zijn geheel kijken lijkt verkeersveiligheid onderbelicht. Speciale aandacht voor verkeersveiligheid rond scholen en sportcomplexen lijkt ons een goede en noodzakelijke zaak. Kunt u aangeven wat u daaraan heeft gedaan de afgelopen periode?	47	Verkeersveiligheid is in de praktijk zeker niet onderbelicht. De zorg voor verkeersveiligheid in de 'fysieke inrichting' maar ook in 'gedragsbeïnvloeding' en 'educatie' zijn belangrijk. Niet alle aandacht en inzet is zichtbaar. Goede voorbeelden van recent verleden zijn de maatregelen rondom de noodschool aan de Treubstraat en bij de brede school Stationskwartier. Ook bij de Hockeyvereniging aan de Lange Kleiweg zijn maatregelen getroffen.
PvdA	61	Wat is de stand van zaken m.b.t. de mogelijke terugkeer van het pontje. Wanneer komt u eindelijk met duidelijkheid hierover naar buiten?	47	Tot 10 juni wordt nog een enquête gehouden onder omwonenden. Na het zomerreces wordt aan de raad een voorstel voorgelegd over het wel/niet weer in de vaart nemen van een pontverbinding over de Vliet. Zie ook IB 16046.
VVD	134	Gezien het strategisch belang van de PPP, en de gevestigde bedrijven, wanneer is er inzichtelijk wanneer Rijswijk kan aansluiten op het regionale OV voor de bereikbaarheid naar Rotterdam Airport?	42	De gemeente Rijswijk voert niet zelfstandig een onderzoek uit. Inspanningen bestaan uit continue lobby bij de MRDH en buurgemeenten om dit onderwerp op de politieke agenda te krijgen en gezamenlijk een haalbaarheidsstudie te laten uitvoeren.
CDA	11	In het einde van dit jaar komt het parkeren in de raad aan de orde. Dat alles als uitvloeisel van de invoering van belanghebbenden parkeren in Den Haag. Welke hangpunten ervaart u van burgers en bedrijven? Krijgt iedereen op tijd antwoord? De indruk bestaat dat burgers vergeten worden en het stadhuis wacht op een rappel. Herkent u dit punt?	48	In de afgelopen twee jaar is het belanghebbendengebied meermalen uitgebreid. Daardoor zijn er steeds nieuwe groepen inwoners en bedrijven geconfronteerd met veranderingen op het gebied van parkeren en ook nieuwe groepen inwoners en bedrijven die problemen ervaren. Recente hangpunten zijn onder andere geweest onduidelijkheid over bebording; aantal, plaats en tijden van parkeerschijfzones, overlast van uitwijkgedrag in de schil rond vergunninggebieden. Veel vragen van bedrijven en inwoners worden snel afgedaan, maar tijdige beantwoording van vragen blijft een punt van aandacht.

In augustus wordt u nader geïnformeerd

programma economie en werken				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
CDA	19	Is er iets te melden over het COA. Staat nog steeds een vertrek uit Rijswijk gepland? Wat onderneemt u om dit tijt te keren?	49	Volgens laatste berichten blijft het COA in Rijswijk tot eind 2017 en is het huurcontract niet opgezegd. Aangezien het COA een instelling betreft, waar de bevoegdheid over de locatiekeuze niet in Rijswijk ligt, is de invloed beperkt te noemen. De besluiten van de rijksoverheid om uitvoeringsdiensten zoveel mogelijk in Den Haag en in gebouwen van de Rijksoverheid te huisvesten zijn in een (veel) eerder stadium genomen. Uiteraard betreurt het college het vertrek van de diensten uit Rijswijk. Er zijn dan ook op meerdere momenten en op meerdere niveaus gesprekken gevoerd; deze hebben tot op heden echter niet geleid tot een heroverweging dan wel een herziening van de genomen besluiten. Zoals u weet werkt het College van B&W aan een gebiedsvisie voor het gebied Bogaard en Omgeving, waarin richting wordt gegeven aan de toekomst van het gebied. Het College blijft daarnaast actief in gesprek met vastgoedeigenaren en gebruikers in het gebied om de kans op het behouden en aantrekken van werkgelegenheid zo groot mogelijk te maken.
CDA	16	De Bogaard wordt neergezet als een zorgenkind, alhoewel het college jubelt als er lokale ondernemers hun nek uitsteken. Welke investeringen zijn daar gepleegd door de gemeente? Welke hobbels moeten er op korte termijn genomen worden? Hoe staat het met de uitbreiding/ herstructurering van het middendeel waarvoor de raad eerder haar toestemming had gegeven?	51	Fysieke investeringen die de gemeente heeft gedaan zijn het aanleggen van een openbaar Wi-Fi-netwerk en er zijn een aantal banken en plattegronden weggehaald en/of verzet om ruimte te creëren voor nieuwe initiatieven zoals bijv. een terras op het bomenplein. En naast fysieke investeringen hebben we als gemeente afgelopen jaren tijd en middelen geïnvesteerd in het netwerk van vastgoedeigenaren en winkeliers in In de Bogaard, met als doel het creëren van een gezamenlijke visie voor het centrum. Op korte termijn investeren we in quick wins in de openbare ruimte; het opruimen, verplaatsen en/of vernieuwen van straatmeubilair. Voor de langere termijn staat het versterken van de kwaliteit van de openbare ruimte op de planning. Met name het gebruik van het Bomenplein en het Bogaardplein vraagt de nodige aandacht voor het toevoegen van meer levendigheid, beleving en sfeer aan het centrum. En vraagt uiteraard ook de nodige financiële middelen. Wat betreft de herstructurering van de Sterpassage kunnen we melden dat de vastgoedeigenaar een overeenkomst heeft getekend met de eigenaar van een all inclusive foodconcept Watertuin om een vestiging van dit concept te realiseren op de eerste verdieping van de passage. De verwachting is dat het restaurant begin 2017 haar deuren opent.
PvdA	72	Wij zouden graag een jaarverslag zien van de gebiedsmanagers oude centrum resp. Boogaard in het format van de Jaarrekening. Is dat mogelijk?	51	In overleg met beide centrummanagers zal gekeken worden naar de mogelijkheden van het opleveren van een dergelijk jaarverslag.
CDA	29	Kunt u aangeven wat u concreet heeft ingezet om het ondernemers makkelijker te maken met het aanvragen van bijvoorbeeld vergunningen?	52	Het houden van kennismakingsgesprekken (vooroverleg) met ondernemers, waarin de ondernemer nogmaals wordt geïnformeerd over wat te doen voor het verkrijgen van de juiste vergunningen. Verder wordt ondersteuning aangeboden bij het volledig maken van de exploitatievergunning (bijv. van de Belastingdienst). Daarbij zijn deze gesprekken de grondslag voor relatiebeheer met de ondernemers, waardoor er laagdrempelig contact met de gemeente mogelijk is.
PvdA	62	Waarom denkt het college als het gaat om plannen voor het openbaar gebied? Welke (investerings-)lasten zijn daarvoor nodig en zijn die begroot?	52	Voor het openbaar gebied in de Bogaard wordt gedacht aan een totaal plan met als doel het vertalen van de positionering van het centrum in fysieke uitstraling. Kernwoorden hierbij zijn o.a. levendigheid, groen, lokaal, gezellig, ontmoeten en verblijven. Met name de pleinen vragen de nodige aandacht om deze meer de functie van verblijfsgebied te geven. Dit alles moet concreet worden in een Plan van Aanpak incl. investeringsprogramma. Tot op heden zijn de kosten begroot op PM.
CDA	30	Kunt u aangeven welke impact de werkzaamheden aan de Haagweg hebben gehad op ondernemers in Oud-Rijswijk?	53	Door één ondernemer is aangegeven dat hij als gevolg van de werkzaamheden aan de Haagweg, en de daarbij behorende wegafsluitingen en minder consumenten, zijn zaak heeft moeten sluiten. Deze zaak is door een andere ondernemer overgenomen, waardoor de leegstand niet is toegenomen als gevolg van de werkzaamheden. Daarnaast loopt er een aantal verzoeken van ondernemers voor toepassing van de compensatieregeling.
CDA	31	In hoeverre heeft contact gehad over met ondernemers in Oud-Rijswijk over de werkzaamheden aan de Haagweg?	53	De winkeliersvereniging heeft deelgenomen aan het Omgevingsteam Haagweg. Er is veelvuldig contact geweest tussen onze omgevingsmanager, de centrummanager en het bestuur van de winkeliersvereniging. Ruim van tevoren zijn winkeliers geïnformeerd over de werkzaamheden en zijn maatregelen in overleg besproken teneinde zo min mogelijk hinder voor de winkeliers te veroorzaken..

programma onderwijs				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
CDA	32	Bent u in gesprek met de horecaondernemers in Oud-Rijswijk over de parkeerproblematiek mbt de klanten?	54	De gemeente Rijswijk heeft met regelmaat contact met de (horeca-)ondernemers in Oud Rijswijk, onder meer via het lokale horeca-overleg, via de SWHR en via losse contacten met individuele ondernemers.

BvR	4	Het College benoemde in 2015 de doelstelling 'afname van vroegtijdig schoolverlaters'. Hoeveel vroegtijdig schoolverlaters waren er in 2012-2013, 2013-2014 en 2014-2015?	57	2012-2013: 64 vsv-ers, 2013-2014: 61 vsv-ers, 2014-2015: 54 vsv-ers.
van der Horst	47	Voor realisatie van een brede scholen verkennen we de mogelijkheden in Steenvoorde Zuid en Oud Rijswijk. Op welke termijn zullen deze verkenningen zijn afgerond?	57	Met de Petruschool (Steenvoorde Zuid) is reeds het proces ingezet voor invoering van het brede school concept (ondertekening intentieverklaring schoolbestuur, kinderopvang en gemeente, d.d. 4 april 2016). Verwachting is, dat begin 2017 de brede school een feit is. De verkenning in Oud Rijswijk zal naar verwachting in 2016 worden afgerond.
VVD	95	Wordt er bij het realiseren van Brede Scholen rekening gehouden met het gegeven dat deze bij oplevering vaak reeds te klein zijn? Wat is de daling van het aantal jongeren in Rijswijk zonder startkwalificatie? Is er in Rijswijk ook sprake van luxe verzuim?	57	Bij nieuwbouw wordt het aantal te realiseren groepen gebaseerd op een (meerjaren)leerlingenprognose. Het aantal voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) in Rijswijk (jongeren die het onderwijs zonder startkwalificatie verlaten) kent een daling. In 2012-2013 waren er 64 vsv-ers, in 2013-2014 61 vsv-ers en in 2014-2015 54 vsv-ers. In het schooljaar 2014-2015 is 15 keer een proces-verbaal opgemaakt wegens luxe verzuim.
van der Horst	48	Minimaal 15 leerlingen voeren per schooljaar een Halt-spijbelafdoening uit. In 2015 zijn er echter maar 7 leerlingen doorverwezen naar Halt voor een spijbelafdoening. Wat is hiervan de oorzaak?	58	In het schooljaar 2014-2015 zijn er 13 jongeren vanwege spijbelen doorverwezen naar Halt. Jongeren worden vanuit Leerplicht alleen naar Halt doorverwezen als spijbelen het enige 'probleem' is. Als spijbelen samengaat met andere problemen, is sprake van 'zorgleerlingen' en kan niet naar Halt worden doorverwezen, maar moet andere zorg worden ingeschakeld.
PvdA	75	Schoolmaatschappelijk werk: waarom ontbreekt de schakel met het MBO?	58	Het MBO ontvangt geïmplementeerde rijksmiddelen voor SMW. Daarnaast ontvangt bijvoorbeeld ROC Mondriaan 150.000 euro vanuit de regionale middelen voor voortijdig schoolverlaten, vanuit coördinerende gemeente Den Haag, ten behoeve van ondersteuning en begeleiding. Ook investeren de gemeente Rijswijk, Leidschendam-Voorburg en Den Haag in de pilot Boven Stedelijk Jongerenplatform (BSJP), op directe vraag van het MBO. Het BSJP informeert en consulteert de professional in het MBO en waar nodig voert het BSJP de procesregie bij domeinoverstijgende problematiek (dagbesteding, zorg, huisvesting, veiligheid en schulden).
CDA	33	Er is veel werk verzet op het gebied van huisvesting voor scholen. Vanuit de scholen hebben we veel positieve geluiden gehoord over de aanpak van het college in deze. Dat geven we graag op deze manier door.	59	Dank voor deze positieve feedback. Ook de komende jaren wordt deze ontwikkeling voortgezet met de nieuwbouw binnen het Rembrandtkwartier en in RijswijkBuiten.
PvdA	135	De inschrijving op programma's van de Ontdekkers ism Brede Scholen neemt toe (nu 65%). Wat is het streefpercentage van het College?	60	Op dit moment staat de inschrijving op het programma op 55%. Streven is om te groeien naar 65%.
PvdA	136	Hoe komt het dat bij een groter aanbod dan vraag in de kinderopvang (peuterspeelzaalwerk) er toch nog sprake is van een, weliswaar kleine, wachtlijst?	61	Er is voldoende plek op kinderdagverblijven in Rijswijk. Ouders geven bij inschrijving hun voorkeur voor een locatie aan. Als daar geen plaats is wordt hen een alternatief geboden. Ouders maken hier niet altijd gebruik van en kiezen er dan bewust voor om op een wachtlijst geplaatst te worden.
CDA	34	Veel inzet op onderwijs is gericht op het creëren van gelijke kansen in het onderwijs. Dat ondersteunen wij van harte. Inzet voor kinderen die aan boven gemiddeld presteren is echter wat onderbelicht. Kunt u aangeven welke acties u voor die kinderen heeft ingezet dan wel nog in de planning heeft?	62	De omgang met meerpresterende leerlingen is in eerste instantie een zorg van het onderwijs zelf. Het algemeen gemeentelijk jeugd- en onderwijsbeleid, bv ten aanzien van onderwijshuisvesting, leerplicht en brede ontwikkeling, is van toepassing. Voor deze doelgroep voeren we verder geen specifiek gemeentelijk beleid. Wel hebben wij bestuurlijk aandacht gevraagd bij onze scholen voor deze doelgroep. De Mariaschool is daarna ook met een aparte aanpak gestart. Eerder hebben wij bij het Rijk ook aandacht gevraagd voor een passende (onderwijs-)benadering van deze doelgroep.

programma sport, cultuur en recreatie				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
CDA	18	Haaglandia komt komende maand terug op de agenda van de Raad, nemen wij aan. Betreft u ons als raad in de afdoening? Welke lessen trekt het college uit de gang van zaken?	63	Ja, zoals in ons schrijven van 24 mei jl. is toegezegd wordt de gemeenteraad ingelicht over de manier waarop een en ander verloopt en wordt afgedaan. Op het moment dat dit is afgerond zal het college zich beraden over lessen die uit de gang van zaken kunnen worden getrokken.
GBR	123	Kunt u aangeven welk beleid u voert als College met betrekking tot de controle van jaarrekeningen van gesubsidieerde instellingen?	63	Subsidies worden verstrekt en vastgesteld volgens de Algemene subsidieverordening Rijswijk. In het geval van budgetsubsidies kunnen instellingen door het college van B&W worden aangewezen een accountantsverklaring te overleggen.
van der Horst	49	Ingestemd is met het verzoek van Leidschendam- Voorburg om gezamenlijk een onderzoek te doen naar een toekomstbestendige bibliotheekfunctie. Op welke termijn zijn de resultaten van dit gezamenlijk onderzoek te verwachten?	64	De onderzoeksresultaten worden in juli verwacht.
PvdA	63	Gemeld wordt dat de planontwikkeling voor een nieuwe sporthal ter vervanging van de Marimbahal en Van Zweedenzaal in 2015 is bereikt. Kan de raad spoedig een voorstel voor deze nieuwe sporthal tegemoet zien?	66	In 2015 is gestart met de planontwikkeling ter vervanging van de beide sporthallen. Wij verwachten u in het najaar een voorstel voor de vervanging van de beide sporthallen voor te leggen.
GBR	122	Uit de verantwoording van het gevoerd beleid inzake sport in 2014 en 2015 blijkt, dat het voorgenomen besluit om te herijken en dit voor te leggen aan de raad via een actuele sportnota niet is bereikt. a.Kunt u aangeven welke interne en externe kosten hiermede zijn gemoeid b.Kunt u de redenen aangeven waarom een en ander is mislukt.?	66	Dit is nog niet bereikt. Om deze doelstelling te bereiken is in de halfjaarrapportage een verzoek tot een bedrag van € 35.000 opgenomen. Deze middelen zijn o.a. nodig om de nota participatief op te stellen
CDA	35	Kunt u aangeven wat u vanuit het programma Sport, cultuur en recreatie heeft gedaan aan de communicatie met sportclubs? Bent u voldoende met hen in gesprek?	69	Er is een regulier contact met de sportverenigingen zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau. Het betreft hier met name gesprekken aangaande onderhoud en beheer van de accommodaties.

programma sociaal domein				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
OR	150	Op het programma Sociaal Domein wordt in het totaal een positief resultaat behaald van ruim € 2.500.000. Dit bedrag is meer dan 10% van het totale subsidiebedrag. Lopen wij niet het risico dat wij hierdoor in de nabije toekomst subsidie inkomsten mis gaan lopen?	72	De totale begrotingsomvang van het sociaal domein bedraagt circa € 63 mln. Het betreft hier geen subsidie-inkomsten. De rijksbijdrage is een integraal onderdeel van de algemene uitkering. De hoogte wordt bepaald aan de hand van een objectief verdeelmodel en niet meer op basis van historische gegevens. Verder gaat het hier om een integratie-uitkering, waarbij eventuele meevallers niet terugvloeien naar het Rijk.
OR	151	Gaan de hiervoor genoemde "bezuinigingen" niet ten koste van de kwaliteit van de te leveren producten en worden de zwakkeren binnen onze samenleving hiervan niet de dupe? Hoe gaan wij hier in de nabije toekomst mee om?	72	In 2015 hebben we binnen het Sociaal Domein gedaan wat nodig is en ons niet laten leiden door een bezuinigingsdoelstelling. Wet en regelgeving heeft er wel voor gezorgd dat we anders met de inzet van onze middelen omgaan.
van der Horst	50	Het dierentehuis heeft in 2015 voldoende geld opgehaald om te starten met de renovatie van het asiel. Is er iets te melden van de voortgang van deze nieuwbouw/renovatie?	79	Het bestuur van het streekdierentehuis heeft de aanvraag omgevingsvergunning ingediend.
VVD	96	Heeft er in Rijswijk geen terugvordering onterechte uitkeringen plaatsgevonden? Hoeveel aanvragen kwijtschelding waren er in 2015?	81	In 2015 zijn onterecht verstrekte uitkeringen teruggevorderd. In 2015 is er aan 1200 huishoudens automatisch kwijtschelding verleend. Na de aanslagoplegging in februari en mei 2015 zijn er 949 schriftelijke verzoeken om kwijtschelding van gemeentelijk heffingen ingediend, waarvan er 655 zijn toegewezen.
CDA	36	Kunt u concreet aangeven wat de ondersteuning voor mantelzorgers behelst? Ziet u nog aanvullende maatregelen om deze ondersteuning uit te breiden of te verbeteren?	86	Om mantelzorgers in de gemeente te ondersteunen voert Welzijn Rijswijk in opdracht van de gemeente de functie mantelzorgondersteuning uit. Deze bestaat uit individuele en groepsgewijze ondersteuning in de vorm van informatie, advies en begeleiding, emotionele steun, educatie en praktische hulp en respijtzorg in de vorm van vrijwilligers-voor-mantelzorg. Daarnaast waarderen we mantelzorgers door hen jaarlijks de mantelzorgwaardering toe te kennen in de vorm van een financieel bedrag en de viering van de dag van de mantelzorg en is er bij de contractbesprekingen met zorgaanbieders aandacht voor de positie van de mantelzorger. Tevens wordt er ten aanzien van respijtzorg een subsidie verstrekt aan ' Strandgoed Ter Heijde, logies en respijt'. Hier kan de zorgvrager een paar dagen verblijven, zodat de mantelzorger helemaal wordt ontlast en weer energie kan opdoen om de mantelzorg uit te voeren. Door in gesprek te blijven met de mantelzorgers kunnen we de ondersteuningsbehoefte en het aanbod om elkaar afstemmen.

van der Horst	51	Het afgelopen half jaar hebben kinderen gewerkt aan een magazine over de Kinderrechtenchecklist, de Kinder Meldcode en de Sociale Kinderkaart. Wat is hiervan het resultaat en wat gaat er mee gebeuren?	86	Het resultaat van deze inspanning is dat kinderen (met name uit groep 7 en 8) vanuit diverse basisscholen in Rijswijk zijn benoemd tot jeugdambassadeur (officiële installatie vond plaats op dinsdag 12 april in de raadszaal van het stadhuis). Zij vormen gezamenlijk de raad van jeugdambassadeurs. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies en komen geregeld bij elkaar om zaken te bespreken die kinderen aangaan.
PvdA	76	Jeugd:"...kennis maken breed aanbod... en talenten ontwikkelen": kan gespecificeerd worden welke organisatie(-s) en of personen welk deel van het hiervoor begrote budget aanspreken en wat zij daarvoor gedaan hebben?	86	1. Welzijn Rijswijk, preventie jeugd, € 170.868: Kinderclub (activiteiten op woensdag na school binnen diverse thema's), Talentlab (een jongere kan zijn of haar talenten laten testen), jongerencoaching (maatjesproject, ondersteuning). 2. De Ontdekkers € 63.000: 4-12 jarigen ontdekken na schooltijd gedurende een periode van zes weken en ook in de vakantieperiode hun talenten in sport, kunst en cultuur. SE Haaglanden coördineert; Trias, Don Bosco, Trias, Fun Science en diverse sportverenigingen voeren uit. 3. Don Bosco € 17.250: a) Innovatieprojecten: Kids4 Society (kinderen gaan bij instellingen vrijwilligerswerk doen) en Ontmoeten en beleven (kinderen met een handicap en zonder handicap doen gezamenlijk een activiteit voor meer kennis en acceptatie), b) Vakantiebos: activiteiten tijdens de zomervakantie met een gemiddeld een bereik van 2000 kinderen, c) YouthNet: internationale studenten komen naar Rijswijk om het Vakantiebos voor te bereiden en uit te voeren. 4. Scoutingorganisaties € 31.000: Vijf scoutingorganisaties worden gesubsidieerd voor diverse vormende activiteiten. 5. Wijk in beweging € 56.000: Voor 6 - 21 jarigen worden op wijk niveau inloop sportactiviteiten georganiseerd en uitgevoerd door SE Haaglanden. Hieronder vallen de projecten Sportmix, Cruifj Court en Sport in de Wijk.
PvdA	137	Hoe komt het dat er, gezien de ambitieuze doelstellingen van het College, minder geld aan het armoede- en schuldenbeleid is uitgegeven dan begroot?	72	Hoewel de ambities voor het jaar 2015 hoog waren zijn de uitgaven aan armoede- en schuldenbeleid grotendeels gerealiseerd. Van het te verklaren verschil op dit product van € 213.000 is de verklaring voor een deel van €157.000 te vinden in zaken die niet of nauwelijks te beïnvloeden zijn (balanswaarde debiteuren, afrekening Ooievaarspas en kwijtscheldingen). Per saldo is er dus eigenlijk een onderbesteding van € 56.000 op het totaal van de ambities.
PvdA	138	Kunt u een toelichting geven bij het verschil tussen begrote en werkelijke kosten voor de re-integratie en participatievoorzieningen Participatiewet?	73	Dit verschil is volledig toe te schrijven aan de doorbelasting van personele kosten.
PvdA	139	Wat zijn de resultaten in 2015 van een versterkte inzet van het College om mensen met een middelgrote afstand tot de arbeidsmarkt aan werk te helpen?	77	In totaal was er in 2015 sprake van 408 plaatsingen waarvan 197 volledig uit de bijstand en 211 gedeeltelijk uit de uitkering. Het aantal mensen met een middelgrote en grote afstand tot de arbeidsmarkt was in totaal 38,5% van de 408 (=156 plaatsingen).
PvdA	140	Welke eerste successen zijn geboekt met innovaties in het Sociaal Domein?	85	Op dit moment zijn er vijf Innovatieprojecten in uitvoering. Hierover bent u door ons via een raadsinformatiebrief geïnformeerd. Binnenkort starten twee nieuwe projecten voor jongeren (Jongerenhuisvesting en Happy Fit) en drie projecten worden momenteel voorbereid. De vorderingen van de Innovatieprojecten en de tussenrapportage zijn opgenomen op de website innovatiesociaaldomeinrijswijk.nl.
van der Horst	52	Ten aanzien van de doorontwikkeling zorgloket, sociale wijkteams en de onafhankelijke cliëntondersteuning is gestart met de evaluatie van de toegang. Wanneer zijn de uitkomsten van deze evaluatie te verwachten?	88	Zoals aangegeven in de eindrapportage Groot Project 3D's wordt aan de raad in het vierde kwartaal van 2016 de evaluatie van het Deltaplan toegang aangeboden.

programma wonen en leven				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
CDA	17	De Sfinx kwam stevig in het nieuws. Dat kwam vanwege een conflict tussen Rijswijk Wonen en een aantal bewoners. U zag aanvankelijk geen rol voor uzelf weggelegd maar bood uiteindelijk hulp aan in de vorm van een mediator. Welke lessen trekt u uit deze kwestie? Hoe is de relatie met Rijswijk Wonen inmiddels?	93	Door de gemeente is aangeboden een aantal uren aan mediation door een externe partij te faciliteren. Dit in lijn met het vanuit de ambtelijke organisatie inzetten van buurtbemiddeling bij conflicten tussen bewoners / eigenaren in een woongebied. Hangende de thans dienende rechtszaak is door beide partijen aan de gemeente aangegeven alsnog gebruik te willen maken van ons aanbod tot mediation. Hieraan geven wij gehoor. De relatie met Rijswijk Wonen in algemene zin beschouwen wij als constructief met respect voor ieders verantwoordelijkheden.
PvdA	77	Maximaal inzetten op vraagbehoefte: is er niet ook zoiets als kaderstellende vooruitzien? Er is grote behoefte aan sociale woningbouw in het laagste segment.	96	Rijswijk levert regionaal een behoorlijke bijdrage aan de sociale huisvesting, zowel door het instandhouden van de omvang van de betaalbare voorraad in Rijswijk als door nieuwbouw van sociale huurwoningen.
VVD	102	5600: Het afgelopen jaar zijn verspreid over de stad circa 20 initiatieven in het groen gerealiseerd. à Heeft dit ook tot kostenbesparingen bij de gemeente? Zo ja, om welke besparingen gaat het? Zo nee, waarom niet?	96	Het gaat om kleinschalige initiatieven. Het voordeel zit in de toename van de sociale cohesie, betrokkenheid van de bewoners bij hun omgeving en een kwaliteitsimpuls voor hun leefomgeving. Er zijn diverse organisaties die als doelstelling hebben via initiatieven de sociale cohesie te versterken. (subsidies) Op deze manier kunnen wij een grotere aanspraak op subsidies doen.
VVD	103	7210: Het doel hiervan is te zorgen dat er minder afval verband wordt en grondstoffen gerecycled worden. à Is dat doel ook bereikt?	96	Nee, het behaalde scheidingspercentage apart ingezameld afval is 34%, het streven was 42% (pag 99)
VVD	104	7290: De afgelopen planperiode zijn rioolinspecties uitgevoerd om de kwaliteit van het stelsel vast te stellen. Hieruit is gebleken dat ongeveer 30% van het stelsel de komende 10 jaar vervangen moet worden. We investeren de komende 10 jaar voor € 48 miljoen in het vervangen van riolering. De eerste projecten zijn uitgevoerd. Inmiddels zijn er nieuwe inzichten. à Wat mag o.b.v. die nieuwe inzichten verwacht worden. Is er meer dan 48 mio nodig of zijn er nu juist meevallers?	96	De effecten zijn meegenomen in het vGRP die in het najaar met de raad besproken zal worden.
CDA	9	De gemeente voert de regie over Avalex. Er zijn nogal wat klachten over ondergrondse containers die structureel te laat lijken te worden geleegd. Daardoor ontstaat zwerfvuil en wordt het paard achter de wagen gespannen. Niet iedereen gaat gelijk bellen en dat moet ook niet nodig zijn. Wat gaat u daaraan doen? Als men afwezig is op de dagen rond het afval dan moet men 14 dagen wachten of rijden naar het afvalstation. Dat is niet duurzaam. Wilt u bewerkstelligen dat de pasjes geschikt gemaakt worden om de vuilzakken in de meest nabij gelegen ondergrondse container te deponeren? Wat is de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van Grip?	97	1- Periodiek is er met Avalex overleg over de bedrijfsvoering, er is geen sprake is van een structureel probleem. 2- De beste resultaten t.a.v. afvalscheiding worden bereikt door grondstoffen te scheiden bij de bron, om dit faciliteren wordt daarom in principe gekozen voor minicontainers voor de inzameling bij grondgebonden woningen. Wanneer de afvalinzameling niet mogelijk is met minicontainers zijn verzamelcontainers in de buurt geplaatst. 3- De komende jaren wordt het omgekeerde inzamelen per wijk uitgerold (tot 2020). De voorbereiding is gestart en de eerste wijken worden in 2017 gerealiseerd. Zoals toegezegd wordt de raad nader geïnformeerd over de uitvoerings-/implementatieplannen.
VVD	105	8300: Het streven naar een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten over de exploitanten, gebruikers, eigenaren en gemeente. à Wat wordt bedoeld met 'rechtvaardige verdeling' ? Hoe geeft u daar uitvoering aan.	97	De kosten en opbrengsten dienen gedragen te worden door de verantwoordelijke partij. Daar wordt uitvoering aan gegeven door onder meer afspraken in overeenkomsten
PvdA	64	Zijn de prestatieafspraken inderdaad in april 2016 vastgesteld? Wanneer krijgt de raad deze voorgelegd?	102	Nee, de prestatieafspraken zijn nog niet afgerond. Verwachte afronding is juli 2016. Het streven is om de prestatieafspraken in september 2016 aan de raad voor te leggen.
PvdA	141	Hoe zijn de verschillen tussen begrote en werkelijke uitgaven bij de post Wijkontwikkeling te verklaren?	105	Het voordelige saldo is ontstaan door een onderbesteding op het budget wijkgericht werken. Dit budget is bedoeld om initiatieven uit de wijken te ondersteunen. In 2015 is het totaalbedrag dat voor deze initiatieven is aangevraagd lager uitgevallen dan begroot.
PvdA	65	Welke "kleine" aanpassing is afgesproken? Heeft dit consequenties voor de (inkomsten van de) gemeente? Hoe ziet –in de tijd- de verdere ontwikkeling van Eikelenburg er uit ?	104	De fasering is opgedeeld in kleinere fases, ten gevolge van de crisis op de woningmarkt. Dit heeft geen financiële gevolgen voor de gemeente. De ontwikkeling loopt uit tot 2023/2024.

algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
GBR	124	a. Welke correcties zijn door de fiscus aangebracht , die onderdeel zijn van het bedrag ad 452.000? b. Heeft u inzage in de jaarrekeningen van de verenigingen RHC en Haaglandia, waarbij een BTW constructie wordt toegepast, waarbij ook de gemeente Rijswijk is betrokken?	106	a. In het verleden heeft de belastingdienst voorschotten verstrekt in het kader van het btw-compensatiefonds. In eerdere jaren zijn deze voorschoten niet als zodanig geadministreerd en abusievelijk als resultaat in de betreffende jaarrekeningen verwerkt. Deze fout is in 2015 gecorrigeerd. Daarnaast heeft er een afrekening met de fiscus plaatsgevonden over 2012 in verband met de liquidatie van de GR brandweer Delft-Rijswijk. b. Er is geen verplichting tot het overleggen van de jaarrekening door de stichtingen dan wel verenigingen. Van de RHC ontvangt de gemeente de jaarrekening.

paragraaf weerstandsvermogen				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
VVD	106	Er worden o.b.v. een risicoprofiel voor Rijswijk risico's in kaart gebracht. Die zijn voor de jaarrekening 2015 geactualiseerd. Het zijn in totaal 61 risico's (ter waarde van een kleine 18 mio). De tien belangrijkste worden beschreven. Die vertegenwoordigen een waarde van een goede 8 mio. Wat zijn die andere risico's? Het gaat om een behoorlijk bedrag mochten die (nu niet vermelde) risico's zich voor doen.	109	Omwille van de leesbaarheid van de jaarrekening en de begroting worden alleen de 10 grootste risico's weergegeven. In de halfjaarrapportage overigens alleen de top 5. Een overzicht van alle risico's is als bijlage toegevoegd.
GBR	126	Kunt u de verschillen in de kengetallen u tussen jaren 2014 en 2015 inhoudelijk toelichten. Derhalve gaarne de oorzaken voor de mutatie in de cijfers.	112	De onderbouwing van de kengetallen is als bijlage toegevoegd.

paragraaf onderhoud kapitaalsgoederen				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
VVD	107	In 2016 komen er nieuwe beheerplannen voor de stad. à De laatste beheerplannen zijn uit 2011 en 2012. Wat zijn de lessors learned van de gemeente van de afgelopen jaren die in het nieuwe beheerplan worden meegenomen?	114	Onderhoud staat niet op zichzelf waardoor de beheerplannen vooraf breder intern en extern afgestemd worden. Verder spelen de beheerplannen in op ontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid en toekomstige areaal uitbreiding. Daarnaast worden inwoners eerder en vaker betrokken bij onderhoudswerkzaamheden, wat van invloed is op het proces en de financiën.
PvdA	78	Openbaar groen: kan overzicht gegeven worden van de gerooide en herplante bomen in 2015? Kan overzicht gegeven worden van de voorgenomen aanplant van bomen in 2016? (aantallen en locaties)	115	In 2015 zijn er 182 bomen vanwege ziekte/ ouderdom verwijderd. Vanuit onderhoud zijn er 118 bomen geplant. Jaarlijks worden er gemiddeld 120 bomen geplant (exclusief projecten). In 2015 en voorgaande jaren zijn een groot aantal bomen op de Sir Winston Churchillaan (Huis te Landelaan/ Burgemeester Elsenlaan) weggevalen. Zoals aangegeven is het voornemen om dit najaar hier bomen te planten.
VVD	97	Verschil in budget openbare verlichting. Het betreft kennelijk achterstanden uit voorgaande jaren. Is het onderhoud nu op peil?	117	De achterstanden uit voorgaande jaren zijn ingelopen. Op basis van inspecties worden reguliere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.
van der Horst	53	Voor buitensport accommodaties was aan Investerings een budget van € 180.520. hiervan is in 2015 slechts 45% gerealiseerd. Kunt u de reden hiervan aangeven?	118	De renovatie van de toplaag van twee velden was in 2015 niet noodzakelijk en is in uitvoering een jaar doorgeschoven.
VVD	98	Moet de rioolreserve niet worden herzien? Inmiddels zijn er al vele meevallers geweest?	118	In de 1e halfjaarrapportage zijn voor 2016 de investeringen omlaag bijgesteld. In het vGRP, behandeling in de raad in september 2016, zal inzicht worden gegeven in het verloop van de kosten van de riolering en de ontwikkeling van de tarieven. Overigens is er geen rioolreserve meer, omdat de meeropbrengsten vanuit de rioolheffing in mindering worden gebracht op de activa.
PvdA	79	Waar is de opbrengst van de verkoop woning S.W.Churchillaan terug te vinden?	119	Bij de bestemmingsreserve Vastgoed.
PvdA	80	Gebouwenbeheer: waar zijn de kosten onderhoud zwembad terug te vinden?	119	De kosten voor het onderhoud van het sportcentrum de Schilp staan onder de voorziening sportcentrum de Schilp en vormen een onderdeel van het exploitatie bedrag. De onderhoudskosten op de exploitatie voor het sportcentrum de Schilp zijn in 2015 € 240.700

paragraaf bedrijfsvoering				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
CDA	10	De gemeente bezit de stationshal. Is het gehele stationsgebouw eigendom van de gemeente? Station Rijswijk eindigde in de laagste regionen als het ging om klantwaardering van de reizigers. Het wordt bestempeld als "unheimisch". Hoe vult u uw huidige verantwoordelijkheid in? Wat moet Prorail doen? Er is gesignaleerd dat verlichting en het verwerk te wensen overlaet. Welke verbeteringen acht u mogelijk? Hoe en wanneer gat u dat realiseren?	120	De gemeente is eigenaar van het bovendeel, (rol)trappen en lift van het gebouw aan de zijde van de Plaspoelpolder. De gemeente onderhoud en laat bewaking uitvoeren. Prorail moet haar eigendom beheren, zoals rails aan de zijde van de Plaspoelpolder en het gehele gebouw aan de zijde van het Pyramideplein. De verlichting is recent vervangen en het verwerk wordt uitgevoerd volgens de meerjaren raming, een en ander voor zover het gemeentelijk eigendom is. Er zijn Alliantie gesprekken gestart waarbij alle partijen aanwezig zijn om te inventariseren welke verbeteringen wenselijk/mogelijk zijn. Het is nog niet duidelijk wat en wanneer het wordt uitgevoerd.
VVD	108	Het aantal begrote fte bedroeg in 2015 totaal 396,54 fte (in 2014 402,96 fte). à Van een terugtrekkende overheid is hier niet echt sprake. Is hier ook de externe inhuur bij betrokken? Er staat namelijk op p 121: "Waar mogelijk wordt de externe inhuur teruggedrongen door inzet van eigen medewerkers of het aangaan van tijdelijke (project-) aanstellingen. Afhankelijk van het soort opdracht of project kan externe inhuur nog steeds de meest efficiënte keuze zijn".	120	De begrote formatie bedroeg 396,54 fte. Vacatureruimte en projectgelden kunnen waarnodig worden benut voor externe inhuur. Als gevolg van de decentralisatie van taken van de centrale overheid naar de gemeenten neemt het aantal werkzaamheden toe. Gelet hierop gaat kwaliteit voor kwantiteit.
VVD	109	Er wordt gesproken over 'opgavengestuurd werken'. Wat is het verschil met resultaatgericht werken en sturen op resultaat?	121	Binnen de opgaven gestuurde manier van werken staat de gehele organisatie in dienst van het realiseren van de maatschappelijke opgaven en wettelijke taken. Dat gebeurt in belangrijke mate in samenwerking met allerlei partijen uit de samenleving vanuit een gemeenschappelijke werkwijze. Opgaven gestuurd werken omvat daarmee dus meer dan alleen resultaatgericht werken of sturen op resultaat.
van der Horst	54	Gelet de leeftijdsopbouw binnen onze organisatie is onderzocht een generatiepact in te voeren. Een dergelijke maatregel wordt uitgewerkt. a. wat wordt met een "generatiepact" precies bedoeld? b. op welke termijn is de verwachting dat invoering van een dergelijk pact plaats zal vinden?	122	a. In de cao 2013-2015 voor de sector Gemeenten heeft het LOGA afspraken gemaakt over het bevorderen van de kansen voor jongeren en voor ouderen en over het bevorderen van een evenwichtige leeftijdsopbouw. Hierbij adviseert het LOGA gemeenten om de mogelijkheden van een generatiepact te benutten. In een generatiepact biedt een gemeente oudere medewerkers de mogelijkheid om minder te werken met gedeeltelijk behoud van salaris, om zo ruimte te maken voor jongere medewerkers. In de cao 2016-mei 2017 is hier nogmaals aandacht voor gevraagd. b. De mogelijkheden voor de invoering van een generatiepact dit jaar worden onderzocht.
van der Horst	55	Het verzuim is ten opzichte van eerdere jaren nagenoeg gelijk gebleven, van 6,45% naar 6,50%. Kunt u aangeven waarom het ziekte verzuim van Rijswijkse ambtenaren al een aantal jaren ruim boven het landelijk gemiddelde van 5,3 % voor gemeenteamttenaren is?	123	De oorzaak van het verzuimcijfer zit met name in het langdurig verzuim en het kort frequent verzuim. Door middel van aandacht voor vooral de laatste categorie willen we het verzuim positief beïnvloeden. Daarnaast zetten we aan de preventieve kant meer in op het bieden van mogelijkheden om medewerkers zoveel als mogelijk in balans te laten zijn (duurzame inzetbaarheid). We blijven zowel preventief als curatief investeren op het terugbrengen van het verzuim.
PvdA	81	Personeelsbeheer: onzekerheid, niet-gewaardeerd voelen zijn eerder oorzaken voor verzuim en ziekmelden dan oplopende leeftijd zoals college beweert. (CBS) Wat zijn de kosten van ziekteverzuim? Kan er een relatie zijn tussen het almaar oplopende verzuim en het vraaggestuurd werken?	123	De verandering naar de opgavengestuurde manier van werken heeft op momenten ook onzekerheid tot gevolg. Er is gezien het onveranderde verzuimpercentage geen directe relatie met het verzuim te leggen.
VVD	99	Het ziekteverzuim is erg hoog. Dit is al jaren zo. Niettemin blijft dit opmerkelijk. Graag zouden wij inzicht hebben in het deel van het verzuimpercentage dat arbeidsgerelateerd is. Hoe zwaar weegt de gedragscomponent? Hoe hoog is de Verbaannorm voor de gemeente Rijswijk? Welk deel van de verzuimers werkt gedeeltelijk? Noopt dit hoge verzuimpercentage nog tot aanvullende maatregelen?	123	Er zijn 10 medewerkers waarbij het verzuim als arbeidsgebonden is gecategoriseerd. De verbaannorm is eerder gesteld op 3,7%, voor streefcijfers gaat de gemeente uit van de Gemeentelijke verzuimnorm (4,3%). De oorzaak van het verzuimcijfer zit met name in het langdurig verzuim en het kort frequent verzuim. Door middel van aandacht voor vooral de laatste categorie willen we het verzuim positief beïnvloeden. Daarnaast zetten we aan de preventieve kant meer in op het bieden van mogelijkheden om medewerkers zoveel als mogelijk in balans te laten zijn (duurzame inzetbaarheid). We blijven zowel preventief als curatief investeren op het terugbrengen van het verzuim.
CDA	37	Het ziekteverzuim percentage is nagenoeg gelijk gebleven, maar is aan de hoge kant. Wat is de oorzaak? Welke aanvullende acties zet u in om dit percentage naar beneden te krijgen?	124	De oorzaak van het verzuimcijfer zit met name in het langdurig verzuim en het kort frequent verzuim. Door middel van aandacht voor vooral de laatste categorie willen we het verzuim positief beïnvloeden. Daarnaast willen we aan de preventieve kant meer inzetten op het bieden van mogelijkheden om medewerkers zoveel als mogelijk in balans te laten zijn. We blijven zowel preventief als curatief investeren op het terugbrengen van het verzuim.

van der Horst

56 ingediende bezwaren Sociaal domein ruim 500, belastingen bijna 200 en het fysieke domein ruim 33 Kunt u per onderdeel een onderverdeling aangeven in uiteindelijke gegronde en ongegronde bezwaren?

VVD

100 Welke rode draden zijn uit de bezwaren m.b.t. het sociaal domein te halen. Welke percentage was gegrond? Heeft (de toename van) het aantal bezwaren aanleiding gegeven tot bijstelling van het beleid? Zijn er maatregelen genomen om de afdoeningstermijn te versnellen? Welke?

VVD

110 In 2015 stelden we 13.701 facturen betaalbaar. We houden daarbij een betalingstermijn van 30 dagen aan. In 85,48 % van de gevallen werden facturen binnen deze termijn betaald. à Dus betaalde de gemeente haar rekeningen in 2015 in 15% van de gevallen te laat?

VVD

101 Staat van Personele lasten. Graag een meer gedetailleerde toelichting op de verschilposten > 50.000 euro.

PvdA

82 Kan inzichtelijk gemaakt worden wat de kosten zijn aan salarisbetalingen aan vrouwen in de schalen 11, 12 en 13 en wat diezelfde kosten zijn voor mannen in dezelfde schaal?

PvdA

83 De verdeling man/vrouw lijkt tot schaal 10A aardig gelijk te lopen. Vanaf schaal 11 is de deelname van het aantal vrouwen zeker percentagegewijs aanmerkelijk lager. Wat doet dit college om ook in de hoogste schalen een goede verdeling man/vrouw alsmede een goede diversiteit te bereiken?

CDA

38 Is het uw streven om vrouwen door te laten stromen naar de top van uw organisatie? Welke maatregelen zet u in om dit voor elkaar te krijgen?

paragraaf verbonden partijen				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
CDA	13	Het IPP (samenwerking van Den Haag en Rijswijk) heeft nu in 2016 een serie panden in de PPP gekocht. Waarom heeft u de raad niet meegenomen in dit proces? Welk geld was ermee gemoeid en welke plannen zijn er met de verworpen panden?	135	Het Industrieschap Plaspoelpolder (IPP) heeft het afgelopen jaar regelmatig contact gehad met de partij die zeggenschap had over de bewuste panden. Inzet was de verwerving van deze opstallen door het IPP. Dat overleg leek, tot het moment dat de panden onderdeel werden van een faillissement, te gaan resulteren in een overeenstemming. Dat moment is voor het bestuur van het IPP aanleiding geweest de directie van het IPP opdracht te geven bij een eventuele veiling van deze opstallen tot een maximum van 2,5 mio te verwerven (ca 60 % van de executiewaarde), mits sprake bleef van een cluster van zes aaneengesloten panden. De veiling heeft inmiddels plaatsgevonden, waarbij partijen het alsnog eens zijn geworden over een bedrag binnen de bandbreedte van 2,5 mio. De aanpak van dit gebied past volledig binnen de gedeelde visie voor de Plaspoelpolder. Met het verwerven van deze panden heeft het IPP de regie op de herontwikkeling van dit gedeelte van de Plaspoelpolder. Herontwikkeling van deze locatie betekent een aanzienlijke verbetering van het aanzien van het gebied en levert daarmee een bijdrage aan de verbetering van het vestigingsklimaat in daarmee een toename van werkgelegenheid. Het stimuleert daarnaast ook omliggende eigenaren/investeerders om actief de opstallen aan te pakken. Het IPP streeft ernaar de opstallen op de locatie zo snel mogelijk te slopen en de locatie bouwrijp te maken. Daarna zal in nauw overleg met de gemeente een plan worden ontwikkeld. De raad is van de aankoop en de onderliggende motivatie op de hoogte gesteld via het persbericht van 13 mei j. (Babs/overzichten/persberichten). Het IPP heeft deze aankoop gefinancierd uit de hiervoor beschikbare middelen binnen de gemeenschappelijke regeling.
GBR	125	De vraag rijst of de gegevens in het overzicht met betrekking tot de DSW het volledige beeldweergeven van de relatie met de gemeente Rijswijk. In dit overzicht zijn niet opgenomen verstrekte subsidie, de bij DSW ingekochte diensten zoals ont er houd groen enz. Kunt u deze gegevens over het jaar 2015 alsnog verstrekken aan de Raad?	135	Naast de bekende financiële belangen die in de begroting van het Sociaal Domein zijn ondergebracht zijn er in het jaar 2015 ook financiële belangen geweest die betrekking hadden op het bouw-en woonrijp maken van SION 'Haantje (Rsw buiten), zwerfvuil, onderhoud bomen, algemene werken groen, parkeerautomaten, handmatig vegen, galdheidsbestrijding, specifieke verbruiksgoederen, huisvesting, incasso en facilitair personeel.
VVD	111	De 'verbonden partij' Avalex. Als ik de risicomatrix een paar pagina's eerder lees is lijkt dit één van de meest risicovolle partijen. In het overzicht op blz. 139 worden alle toekomstige ontwikkelingen gekoppeld aan een transitieplan. Wat is de status en de voortgang van dat plan?	139	Het transitieplan is nog volop in ontwikkeling. In de bedrijfsvoering zijn er verbeteringen doorgevoerd. Het bedrijf heeft inmiddels een positief eigen vermogen. Ook de risico's zijn beter in beeld gebracht en beheerst.
VVD	112	H10 Inkoopbureau. "Het inkoopbureau H10 heeft geen afgezonderd weerstandvermogen. Onverwachte tegenvallers dienen direct gemeld te worden aan het bestuur waarna gezamenlijk en in overleg met de 10 gemeenten bekeken wordt hoe deze tegenvallers op te lossen. Financieel technisch zijn de 10 gemeenten verantwoordelijk voor eventuele tegenvallers". Gemeld wordt dat 2015 een transitiejaar was. Wat betekent 'geen weerstandvermogen voor de financiën in 2016? Is dit een risico? Waarom (niet)?	143	Het Inkoopbureau zelf houdt geen reserve aan voor eventuele tegenvallers. Onverwachte tegenvallers dienen direct gemeld te worden aan de gemeenten. Aangezien dit een samenwerkingsverband betreft ten uitvoer van de inkoop en administratieve processen en omdat eventuele tegenvallers door de 10 gemeenten gezamenlijk worden opgelost (aandeel van de gemeente Rijswijk is 4,6% van de begroting van het Inkoopbureau), wordt het financieel risico laag ingeschat.

paragraaf grondbeleid				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
van der Horst	57	Vrijenbanselaan (KFC en Shell) KFC is inmiddels gerealiseerd, met de ontwikkeling Shell is nog niet begonnen. a. op welke termijn zal op deze locatie met de uitvoering van het groencompensatieplan worden begonnen? b. op welke termijn zal plaatsing van skate voorziening en het trapveldje op deze locatie worden gerealiseerd?	148	ad a) Met de uitvoering van het groencompensatieplan is reeds begonnen. Er is water gegraven en een ooievaarspaal geplaatst. b) Het streven is dit jaar een speelvoorziening voor de buurt te realiseren.
GBR	127	IS de grondexploitatie van Eikelenburg met een verwacht positief resultaat van 2.220.000 nog actueel? Zo neen, wanneer krijgt de Raad inzicht in deze grondexploitatie.	148	Ja, dit is nog actueel. De Raad krijgt twee keer per jaar, bij de halfjaarrapportages, inzicht in het resultaat van de grondexploitatie per heden.

GBR	128	a. Wanneer worden de plannen voor de Benedictuslokatie gepresenteerd aan de Raad b.is er reeds overeenstemming over de prijs van de grond, die Rijswijk Wonen moet betalen?	149	Er vinden momenteel onderhandelingen plaats over de invulling van de locatie en de prijs. Zodra hierover afspraken zijn gemaakt met Rijswijk Wonen, wordt de Raad hierover geïnformeerd.
-----	-----	---	-----	--

paragraaf lokale heffingen				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord

VVD	113	"In het heffingsjaar 2015 zijn de woonlasten (onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing) voor een eenpersoonshuishouden gemiddeld met 7,2% en voor een driepersoonshuishouden gemiddeld met 7,5% gestegen. De tarieven voor afvalstoffenheffing zijn ten opzichte van 2014 10% gestegen. Door een daling van de gemiddelde WOZ waarde en een stijging van de opbrengst OZB met 1,5% is het tarief voor de OZB woning eigenaren gestegen met 3%.". De huizen zijn minder waard geworden terwijl het tarief is gestegen. Naast meer OZB ook een verhoging van de rioolheffing. De burger draait dus voor al die lasten op. Op welke manier zorgt u voor een lastenverlichting van de Riiswijkers?	150	Het uitgangspunt voor de hoogte van de leges en de heffingen in Rijswijk is dat deze 100% kostendekkend zijn conform de wettelijke bepalingen hieromtrent en dat we in Rijswijk onder het regionaal gemiddelde zitten (collegewerkprogramma).
VVD	114	Uitgangspunt bij de meerjarenbegroting 2015-2018 is dat de woonlasten voor de Rijswijkse inwoner niet hoger zijn dan de gemiddelde woonlasten binnen de regio Haaglanden. à Het woord gemiddeld lijkt bij de woonlasten van de Rijswijkse inwoner te ontbreken. Wordt bedoeld de gemiddelde woonlasten van de Rijswijkse inwoner? Zo nee, wat dan wel?	151	Hiermee worden inderdaad de gemiddelde woonlasten van de <i>Rijswijkse</i> inwoner bedoeld.
VVD	115	"Uit de onderstaande tabel blijkt dat Rijswijk in 2015 ten opzichte van de omliggende gemeenten nog altijd een positie onder het gemiddelde inneemt. Ook landelijk neemt de gemeente Rijswijk een gunstige positie in". Die zin wordt gevolgd met "In vergelijking met 2014 is de gemeente gezakt van plaats 31 naar plaats 65 van de ranglijst. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan de stijging van de tarieven voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing". Hoe wordt bedoeld dat dit gunstig is? Betekent dit dat we voor het komend jaar nog meer heffingen kunnen verwachten?	151	Met gunstig wordt bedoeld dat de gemiddelde woonlasten in Rijswijk zowel onder het landelijk gemiddelde liggen als onder het regionale (Haaglanden). Conform de teneur binnen het antwoord op vraag VVD 113 kan hier derhalve worden gesteld dat als de kosten die ten grondslag liggen aan deze heffingen hoger worden, automatisch ook de tarieven voor deze heffingen stijgen tot 100% kostendekkendheid.

paragraaf financiering				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord

paragraaf duurzaamheid				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord

VVD	142	Voor instrument 1 is de bijdrage "In 2015 hebben we bijgedragen aan: een natuurvriendelijke oever aan de Martin Campslaan en aan bloemrijke bermen extra oplaadpunten voor elektrische auto's in de Plaspoelpolder. regionale aankoop zonnepanelen". Kunt u aangeven wat exact de bijdrage van de gemeente is geweest?	159	Wij hebben aan de natuurvriendelijke oever € 40.000,- bijgedragen. Voor de oplaadpunten is € 50.000,- afgeboekt. Omdat deze nog niet in 2015 zijn gerealiseerd wordt via de slotwijziging dit bedrag, via een reservering, apart gezet om in 2016 in te kunnen zetten. Voor de regionale aankoop zonnepanelen is in 2015 € 2.234,- uitgegeven.
VVD	143	Voor instrument 2 kan dezelfde vraag worden gesteld. Wat is de exacte bijdrage en wat levert het precies op? Het energieloket is een al bestaand initiatief (http://energiesprong.nl/blog/de-woon-wijzer-winkel/ en http://www.icdubno.nl/welkom) waar 24 gemeenten bij zijn aangesloten.	159	Sinds 2010 had Rijswijk een lokaal energieloket. Vanuit de VNG hebben de voormalige Haaglanden gemeenten een subsidie gekregen voor het opzetten van een regionaal energieloket (de Woonwijzerwinkel). Deze is in 2015 gerealiseerd. Hiermee bundelen de deelnemende gemeenten hun kennis. Bij dit loket kunnen inwoners terecht hun met energie- en duurzaamheidsvragen. We geven niet extra geld hieraan uit, we hebben alleen beperkte kosten gemaakt voor de opening in november 2015 en de communicatie hierover.
VVD	144	Instrument 3. Duurzaamheidsfonds. Ook hier kan dezelfde vraag gesteld worden. Bij de realisatie in 2015 wordt zelfs gesteld dat het in 2016 wordt ingesteld. Dus geen realisatie in 2015.	160	Onder de kop realisatie geven wij aan wat er in 2015 is gedaan. Dat betekent niet automatisch dat het betreffende onderwerp is afgerond. In 2015 zijn de voorbereidingen getroffen voor het duurzaamheidsfonds.
VVD	116	'In 2015 hebben we een algemene nulmeting uitgevoerd en opdracht gegeven voor een aparte nulmeting voor de gemeentelijke organisatie. Beide nulmetingen dienen als basis voor het uitvoeringsprogramma'. Kunt u o.b.v. de nulmeting aangeven welke resultaten u precies wilt behalen?	158	Hiervoor verwijzen wij u naar het meerjarenprogramma dat binnenkort in het college wordt behandeld en daarna ter kennisgeving aan de raad wordt aangeboden.

paragraaf Rijswijk buiten				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord

BvR	3	In Rijswijk Buiten wordt de meest energiezuinige wijk van Nederland opgeleverd met hergebruik van aardwarmte en zonne-energie. Vraag: de hele nieuwe wijk is voorzien van achterhaalde vuilcontainers, twee per woning. Waarom werden hier niet meteen ondergrondse afvalcontainers geplaatst? Is het College voornemens deze alsnog te plaatsen, zo nee, waarom niet. Zo ja, voor rekening van wie komen hiervoor de kosten.	162	De beste afvalscheiding wordt bereikt met grondstoffeninzameling aan huis. Bij grondgebonden woningen wordt daarom in principe met minicontainers het afval gescheiden opgehaald. Met het implementeren van het omgekeerd inzamelen in RijswijkBuiten blijven de minicontainers voor de inzameling van grondstoffen en wordt het restafval verder van huis georganiseerd met ondergrondse containers. De kosten van de invoering van het omgekeerd inzamelen zijn een onderdeel van de bearotinq van Avalex.
GBR	129	De investering in Rijswijk Buiten bedraagt op 31 december 2015 160 miljoen euro, dat weergeeft de betalingen en ontvangsten per die datum. Kunt u aangeven de omvang van de mutaties met betrekking tot de ontvangsten en uitgaven, welke betrekking hebben op het jaar 2015.?	162	De ontvangsten over 2015 hebben in totaal € 24.724.000,- bedragen. De uitgaven bedroegen € 24.475.000,-.
PvdA	84	Rijswijk Buiten: '... risico's manifester...' aldus een nieuw extern bureau. Kan een volledig overzicht van die risico's worden gegeven?	164	Het rapport "Analyse risicomanagement RijswijkBuiten" ligt voor de leden van de gemeenteraad vertrouwelijk ter inzage. Zie onze brief met kenmerk 16.027726 welke op 4 april 2016 aan de raad verzonden is.

bijlagen				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord

BvR	5	In de jaarrekening missen wij een overzicht van subsidieverstrekking aan organisaties. Graag een overzicht met vermelding van de organisatie, het aangevraagde subsidiebedrag, het doel en het daadwerkelijk verstrekte subsidiebedrag in 2015.	165	Het overzicht van de verstrekte subsidies maakt geen onderdeel uit van de jaarstukken. Net als vorig jaar wordt het overzicht gepubliceerd op de gemeentelijke website, ten tijde van het kaderdebat.
BvR	6	In de jaarrekening missen wij ook een totaal declaratieoverzicht van het college. Graag aangeven door wie, voor wat en voor hoeveel in 2015 gedeclareerd is.	165	Het overzicht van declaraties wordt halfjaarlijks via de griffie aan de raad beschikbaar gesteld. Het overzicht t/m mei 2016 is geplaatst op IBABS onder Persoonlijke documenten/A. Declaratieoverzicht college.

GBR	117 Het eigen vermogen is ultimo 2015 1.966.000 euro hoger dan eind 2014. a.Gaarne verklaren het verschil ad 255.000 met het resultaat op bladzijde 1 ad 2.221.000. b.In het resultaat is ook verwerkt de ontvangen subsidie ad 4.180.000 van de provincie ZH.met betrekking tot de fietsbrug De Oversteek. Dit is in tegenspraak met het raadsbesluit,waarbij dit bedrag rechtstreeks zou moeten worden toegevoegd aan de algemene reserve.In 2015 is het bedrag opgenomen ad 4.180.000 als incidentele bate. De vraag rijst of dit formeel juist is?	168 a) Op blz.1 is het bedrag van € 255.000 benoemd als het totaal van de reservemutaties (stortingen en onttrekkingen). Een specificatie hiervan is te vinden op blz.7 en in de bijlage 'Overzicht van het verloop van de reserves'. De € 255.000 is zowel een mutatie op Eigen Vermogen (Reserves), als een resultaatmutatie (baten/lasten) die in het saldo van € 2.221.000 verwerkt is. b) Het Stadsgewest Haaglanden (SGH) heeft een subsidiebeschikking afgegeven voor de nieuwe brug over het Rijn-Schiekanaal 'De Oversteek'. De subsidie betreft een bedrag van € 4.179.776 en dient als afkoopsom voor de bedien- en onderhoudskosten. Het bedrag is berekend op basis van de kosten voor 60 jaar exploitatie. De totaal te ontvangen subsidie van € 4.179.996 wordt incidenteel als baten geboekt in de algemene middelen. Ontvangen subsidies mogen volgens het BBV niet rechtstreeks ten gunste van de reserves worden geboekt.
GBR	130 In de post Uitzettingen korter dan een jaar is een post opgenomen Uitzetting in ,s Rijksschatkist ad 25.828.000 euro. Uit het overzicht op bladzijde 179 blijkt, dat er geen storting verschuldigd zou zijn . Kunt u een ander begrijpelijk toelichten?	178 Dit bedrag is ondergebracht bij Rijksschatkist en kan de gemeente Rijswijk weer terugvragen op iedere werkdag dat er behoefte voor bestaat. Het vermelde bedrag is dan ook een vordering op de Schatkist.
GBR	131 Het bedrag van Rijswijk Buiten ad 160.983.121 sluit niet aan met de rapportage op bladzijde 163., waar 160.0 miljoen euro wordt gemeld Gaarne toelichten.	185 In de Grondexploitatie wordt de aankoop van gronden pas verwerkt in het jaar waarin de transactie daadwerkelijk plaats vindt. In de jaarrekening van de gemeente wordt de verplichting volgend uit de overeenkomst in zijn geheel al meegenomen.
GBR	132 Kunt u aangeven aan wie en voor welke werkzaamheden een bedrag van 24.000 euro is betaald met betrekking tot toezicht en voorbereiding.	238 Dit betreft een interne doorbelasting vanuit het Programmabureau RijswijkBuiten voor voorbereidingswerkzaamheden t.b.v. de toekomstige ontwikkeling van de locatie Pasgeld.
GBR	133 Kunt u mij nader informeren omtrent de wijze, waarop de betaalde rente is toegerekend. Een ander staat overigens niet vermeld in de grondslagen, waarop de jaarrekening is gebaseerd.	253 De betaalde rente is via de zogenaamde renteomslag methodiek toegerekend aan de diverse programma's, afhankelijk van de mate van het geïnvesteerd vermogen per programma. Het rentepercentage is op 4 gehouden, omdat de algemene dienst de renteswap van RijswijkBuiten de komende jaren meer en meer zal overnemen. Hierdoor zal de betaalde rente het rentepercentage van 4 benaderen. De betaalde rente is nu lager, zodat er een voordelig saldo rente ontstaat.
VVD	145 0020: "De overige kosten van directie en gemeentesecretaris zijn € 83.000,- hoger dan geraamd, waarvan ca. € 78.000,- aan personeelskosten. Hier staat een vergoeding van hetzelfde bedrag tegenover. Dit verklaart tevens het voordelig verschil aan de inkomstenkant". Met deze redenering zijn de hogere kosten van 83000 voor directie en gemeentesecretaris niet verklaard. Wat is de verklaring?	208 De gemeentesecretaris is tevens secretaris van de Vereniging van Zuid-Hollandse Gemeenten (VZHG). Hij wordt hierbij ondersteund door een ambtelijke secretaris. Alle kosten worden doorberekend aan de VZHG. Vanuit de wens van de auditcommissie om afwijkingen op de inkomsten en de uitgaven afzonderlijk toe te lichten, is deze budgettair neutrale ontwikkeling op de lijst met afwijkingen terechtgekomen.
PvdA	146 De onttrekking aan reserve Sociaal Domein is voor het grootste deel besteed aan personele lasten, regionale ondersteuning. Waar moeten we aan denken bij overige goederen en diensten?	228 Bij de kosten voor overige goederen en diensten moet worden gedacht aan kosten voor materialen (zoals bijv. banniers), kosten m.b.t. bijeenkomsten en heidagen, software, scholingskosten, kosten voor inkoopondersteuning en de kosten die verbonden waren aan het opzetten van de nieuwe Administratieve Organisatie binnen het Sociaal Domein.
BvR	7 Het 'Aantal woningen' op 1 januari 2015 en ook op 31 januari 2015 bedraagt 24.892. Dit exacte aantal op beide data lijkt ons sterk.	260 Dit is inderdaad niet juist. Het exacte aantal op 31 december 2015 is 25.605. De jaarrekening zal op dit punt worden aangepast.
PvdA	66 Klopt het aantal woonwagens per 31 december 2015 (of moeten dat er 2 minder zijn)?	260 Dat zijn er inderdaad 2 minder als gevolg van verwijderen van de woonwagens Strijplaan 263 en 273. De jaarrekening zal op dit punt worden aangepast.

Beantwoording vraag GBR 126

Kunt u de verschillen in de kengetallen u tussen jaren 2014 en 2015 inhoudelijk toelichten. Derhalve gaarne de oorzaken voor de mutatie in de cijfers.

Kengetallen:	Verslag 2014	Begroting 2015	Verslag 2015
netto schuldquote	183,1%	175,6%	162,1%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	182,5%	171,1%	162,0%
solvabiliteitsratio	12%	12%	11%
structurele exploitatieruimte	3,0%	1,9%	1,4%
grondexploitatie	126%	109%	104%
belastingcapaciteit	85%	91%	91%

Netto schuldquote

De netto (gecorrigeerde) schuldquote komt tot stand door de netto schuld (schuld minus uitgezette middelen) af te zetten tegen de totale baten exclusief reservemutaties. De gecorrigeerde schuldquote laat aan woningcorporaties verstrekte geldleningen buiten beschouwing.

	2015	2014
Totaal passiva	321.911	291.720
Totaal activa	57.385	35.893
Netto schuld	264.526	255.827
Baten (excl.reserves)	163.213	139.702
Netto schuldquote	162,1%	183,1%
Totaal passiva	321.911	291.720
Totaal activa	57.467	36.758
Netto schuld	264.444	254.962
Baten (excl.reserves)	163.213	139.702
Netto (gecorrigeerde) schuldquote	162,0%	182,5%

De afname wordt veroorzaakt door de extra baten sociaal domein.

Solvabiliteit

Verslag 2014	Begroting 2015	Verslag 2015
--------------	----------------	--------------

Eigen vermogen	39.687,00	43.451,00	41.758,00
Totaal passiva	334.183,00	355.663,00	364.731,00
Solvabiliteit	12%	12%	11%

Afname doordat het eigen vermogen minder hard steeg dan de overige passiva (door nieuw aangetrokken langlopende geldlening)

Structurele exploitatieruimte:

	Werkelijk 2014	Begroting 2015	Werkelijk 2015
Lasten	134.927.057	158.577.460	161.337.587
Incidenteel	2.991.000	284.000	8.666.000
A Structurele lasten	131.936.057	158.293.460	152.671.587
Baten	139.706.642	161.300.160	163.196.379
Incidenteel	3.618.000	0	8.210.000
B Structurele baten	136.088.642	161.300.160	154.986.379
C Structurele toevoegingen	0	0	0
D Structurele onttrekkingen	0	0	0
E Totaal baten	139.706.642	161.300.160	163.196.379
	3,0%	1,9%	1,4%

Vaststelling kengetal structurele exploitatieruimte in % $: ((B-A)+(D-C))/(E) \times 100\%$

Het verschil tussen de lasten en baten is t.o.v. 2014 kleiner geworden.

Grondexploitatie

Tabel 3. Het kengetal grondexploitatie wordt berekend als volgt:

Vaststelling kengetal grondexploitatie in %

Voor de begroting:

- A Een raming van het totaal van de activa van de 'niet in exploitatie genomen bouwgronden'
- B Een raming van het totaal van de activa van de 'bouwgronden in exploitatie'.
- C Het geraamde totaal van de baten, bedoeld in artikel 17, onderdeel c, van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, exclusief de mutaties reserves.

	Verslag 2014	Begroting 2015	Verslag 2015
A	10.463.777	10.463.777	9.952.414
B	160.461.729	165.470.539	160.515.083
C	136.088.642	161.300.160	163.196.379
	126%	109%	104%

De toename wordt verklaard door de gelden sociaal domein (C).

Belastingcapaciteit

Belastingjaar	2014	2015
OZB lasten gezin bij gem WOZ waarde	€ 212,22	€ 215,06
Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 93,60	€ 106,56
Afvalstoffenheffing voor een gezin	€ 287,82	€ 316,56
Eventuele heffingskorting voor een gezin	n.v.t.	n.v.t.
Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 593,64	€ 638,18
Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in het voorafgaande begrotingsjaar	€ 697,00	€ 704,00
Gemeentelijke belastingcapaciteit	85%	91%

Woonlasten landelijk gemiddelde stegen minder hard dan in Rijswijk, voornamelijk vanwege riool- en afvalstoffenheffingstijging

Nr.	Risicogebeurtenis	Netto Kans	Risico score voor	Risicogevolg	Netto financieel maximum	Afdeling	Sectie
R513	Inkoopfouten & juridische procedures	20%	4	geld:	€ 250.000	BV	BV
R84	Claims vanwege ongeoorloofd gebruik van gemeentelijke data.	10%	1	geld: Claims	€ 60.000	BV	ICT/BAG
R6	Fouten bij implementatie nieuwe software	10%	1	geld: fouten in gegevensverwerking	€ 60.000	BV	ICT/BAG
R508	Herverdeling gemeentefonds pakt voor Rijswijk negatief uit.	70%	12	geld:	€ 1.200.000	CS	AenC
R324	Het niet kunnen voldoen aan de subsidieverantwoordings-eisen van provincie of rijk	50%	6	geld: terugvordering van reeds ontvangen subsidies	€ 250.000	CS	AenC
R135	Deelname in gemeenschappelijke regeling	30%	6	geld: verplichte bijdragen in exploitatieverliezen en beperkte invloed waardoor beleidsdoelstellingen niet volledig zouden kunnen worden gehaald	€ 600.000	CS	AenC
R52	De hoogte van de nacalculatie aan gemeenten uit het Gemeentefonds is onzeker	70%	12	geld:	€ 600.000	CS	AenC
R47	Garantstellingen aan derden kunnen leiden tot forse extra uitgaven	10%	1	geld:	€ 60.000	CS	AenC
R230	Geen inzicht in subsidiemogelijkheden of te laat aanvragen, waardoor inkomsten worden misgelopen	50%	3	geld: gemiste inkomsten	€ 60.000	CS	AenC
R322	Gemeente doet ongewenste toezeggingen die leiden tot verplichtingen jegens organisaties of individuen	10%	1	geld: extra uitgaven	€ 60.000	CS	AenC
R512	Invoering vennootschapsbelasting (Vpb) voor de gemeente (n)	50%	6	geld:	€ 250.000	CS	AenC
R49	Lagere Algemene Uitkering gemeentefonds door bezuinigingen van het Rijk	30%	4	geld: een structureel tekort aan inkomsten. Het risico kan zowel positief als negatief zijn.	€ 250.000	CS	AenC
R304	Aanwezigheid van risicovolle bedrijven kan leiden tot calamiteiten	10%	3	geld:	€ 600.000	CS	LVH
R305	Gevaarlijke stoffentransport over de weg, waardoor schade en letsel kan ontstaan	10%	4	geld:	€ 1.200.000	CS	LVH
R217	Nalaten van toepassing bestuursdwang bij illegale bouw, waardoor derden schade leiden	10%	1	geld:	€ 60.000	CS	LVH
R222	Onrechtmatig stilleggen van bouwwerkzaamheden leidt tot aansprakelijkstelling	10%	1	geld:	€ 60.000	CS	LVH
R303	Rampen- en calamiteiten: bestrijding en gevolgen	30%	4	geld: Vergoedingen, claims, kosten van inzet ambtelijk apparaat en extra kosten van derden	€ 250.000	CS	LVH
R215	Fouten in aanschrijvingsprocedures gevolgd door toepassing bestuursdwang en uitvoering van invorderingen,	30%	2	geld: schadeclaims	€ 60.000	CS	LVH
R216	Gebrekkig toezicht op handhaving van bouwvergunningen	10%	1	geld: klachten van derden hetgeen	€ 60.000	CS	LVH
R316	Administratieve organisatie niet up to date waardoor zicht op de benodigde personeelscapaciteit ontbreekt	50%	6	geld:	€ 250.000	MT	MT
R461	De opgenomen vordering wordt niet betaald	10%	1	geld: Aanvullende koopprijs wordt niet betaald	€ 60.000	MT	MT
R127	Bij grote projecten worden de investeringen overschreden	70%	8	geld:	€ 250.000	PB	
R361	Een langere procedure zorgt voor vertraging in de bouwgrondexploitatie	50%	9	geld: Renteverlies en de beheerskosten	€ 600.000	PB	
R205	Koppeling tussen kredieten en grondexploitaties is niet duidelijk waardoor budgetoverschrijdingen kunnen ontstaan	50%	6	geld:	€ 250.000	PB	
R129	Ontbreken van resultaatverantwoording	50%	3	geld: budgetoverschrijding en vertraging in projecten	€ 60.000	PB	
R206	Onvoldoende afstemming binnen de ambtelijke organisatie	70%	4	geld: vertraging in de uitvoering van projecten	€ 60.000	PB	
R207	Vanuit de politiek worden extra eisen aan het project gesteld zonder dat daar de bijbehorende financiële middelen voor beschikbaar worden gesteld,	30%	2	geld: budgetoverschrijdingen in het project	€ 60.000	PB	

Nr.	Risicogebeurtenis	Netto Kans	Risico score voor	Risicogevolg	Netto financieel maximum	Afdeling	Sectie
R137	Vertraging in planafsluiting	30%	4	geld: verlies	€ 250.000	PB	
R510	Implementatie nieuwe belastingapplicatie	25%	2	geld:	€ 60.000	PUZA	
R380	Berekenen van lagere grondprijs voor bepaalde partijen (woningbouwcorporaties) en voor het	10%	0	geld: lagere inkomsten	€ 0	RSWB	

	tremen van gemeentelijke (maatschappelijke) voorzieningen om redenen van politieke aard, zoals scholen en sporthallen							
R453	(Deel van) de algemene exploitatiekosten zijn niet te verhalen op particuliere exploitaties	10%	0	geld: Extra kosten	€ 0	RSWB		
R456	Gevolgschade door het niet tijdig kunnen beschikken over de bouwgronden	10%	5	tijd: Vertraging van het project, geld: Extra kosten	€ 0	RSWB		
R389	Niet kunnen afdekken van risico's, die kunnen ontstaan door richtlijnen, voorwaarden, eisen van andere overheden en overige derden-partijen	25%	10	geld: Financiële tegenvallers, hogere kosten of lagere opbrengsten	€ 1.250.000	RSWB		
R255	Competentiegebrek, capaciteitsgebrek en/of te laag kennisniveau voor specialisme kan leiden tot fouten en extra kosten vanwege inhuur extra personeel	70%	8	geld:	€ 200.000	SOZA		
R459	De ontwikkelingen rond de DSW met als belangrijkste probleem de bezuinigingen	50%	6	geld: Een dergelijke overheidsmaatregel kan niet worden voorkomen en kan leiden tot tekorten.	€ 250.000	SOZA		
R499	Sociaal Domein - beoogde samenwerkingen stoppen	20%	4	geld: frictiekosten	€ 250.000	SOZA		
R503	Sociaal Domein - beoogd kostenbesparend beleid/ concept Jeugdzorg en concept WMO wordt niet gehaald	50%	12	geld:	€ 1.200.000	SOZA		
R497	Sociaal Domein - beoogd kostenbesparend beleid/ concept wordt niet gehaald doordat ICT niet tijdig gereed is	30%	4	geld: budgetoverschrijding	€ 250.000	SOZA		
R496	Sociaal Domein - het ontbreekt intern aan voldoende kennisniveau en juiste competenties.	30%	4	geld: budgetoverschrijding	€ 250.000	SOZA		
R278	WWB: Bezuinigingen op de macrobudgetten en veranderingen in het rekenmodel waarmee de macrobudgetten worden berekend kunnen leiden tot tekorten op de lokale rijkssubsidie.	70%	16	geld: Een dergelijke overheidsmaatregel kan niet worden voorkomen en kan leiden tot tekorten. Het participatiebudget wordt maximaal ingezet voor bevordering van uitstroom uit de uitkering zodat de uitgaven aan uitkeringen zo laag mogelijk blijven en het eventuele tekort zoveel als mogelijk beperkt blijft.	€ 1.200.000	SOZA		
R104	Bodemonderzoek wordt volgens verkeerde procedure uitgevoerd waardoor gronduitgifte kan leiden tot een claim door een (onvoorziene) bodemverontreiniging. Of er wordt een (onvoorziene) verontreiniging op gemeenteground geconstateerd die gesaneerd moet worden vanwege een maatschappelijk risico.	5%	3	geld: Claim of saneringskosten	€ 600.000	SenS	REO	
R223	Onvoorziene archeologische vondsten leiden tot extra kosten	10%	2	geld:	€ 150.000	SenS	REO	
R136	Vertraging bij de uitvoering van de grondexploitatie als gevolg van externe factoren: archeologie, flora/faunawet en wetgeving. Vertraging woningbouw.	70%	8	geld: Vertraging woningbouw	€ 250.000	SenS	REO	
R287	Asbest dat verwijderd moet worden in accommodaties	70%	8	geld: onvoorziene uitgaven	€ 250.000	SenS	SCO	
R285	Beschadiging sportvelden door toedoen van mens of dieren	70%	4	geld: extra kosten	€ 60.000	SenS	SCO	

Nr.	Risicogebeurtenis	Netto Kans	Risico score voor	Risicogevolg	Netto financieel maximum	Afdeling	Sectie
R242	Brandschades aan onderwijsgebouwen wat kan leiden tot onvoorziene uitgaven en bij grote branden extra kosten gerelateerd aan tijdelijke huisvesting en evt. vervoerskosten	10%	3	geld:	€ 600.000	SenS	SCO
R234	De verhuurder wordt aansprakelijk gesteld voor het uitvoeren van veiligheidsvoorschriften door nalatigheid van de huurder	10%	1	geld: hogere kosten	€ 60.000	SenS	SCO
R229	Exploitatietekort multifunctionele maatschappelijke accommodaties door hogere exploitatiekosten (energie uitgaven of arbo eisen)	50%	3	geld: extra uitgaven	€ 60.000	SenS	SCO
R495	extra onderhoudskosten door intensief en onzorgvuldig gebruik van maatschappelijk vastgoed	90%	5	geld:	€ 60.000	SenS	SCO
R493	financiële problemen bij gesubsidieerde organisaties leiden tot extra gemeentelijke uitgaven	30%	4	geld:	€ 250.000	SenS	SCO
R231	Inbraak- en vandalisme aan gebouwen van gemeentelijk maatschappelijk	70%	4	geld:	€ 60.000	SenS	SCO

	vastgoed met schade als gevolg						
R245	Onderwijshuisvesting: nieuwbouw en/ of uitbreiding hetgeen tot onvoorziene uitgaven kan leiden	10%	2	geld:	€ 250.000	SenS	SCO
R289	Ondeskundig toezicht bij sportactiviteiten hetgeen kan leiden tot een ongeluk	10%	1	geld:	€ 60.000	SenS	SCO
R263	Tegenvallende huurinkomsten van (multifunctionele) ruimten/gemeentelijke accommodaties, wanbetalers door minder verhuringen of wegvallende huurders/pachters.	70%	4	geld: minder huurinkomsten dan geraamd	€ 60.000	SenS	SCO
R494	vandalisme aan kunstwerken in de openbare ruimte met schade tot gevolg	10%	1	geld:	€ 60.000	SenS	SCO
R258	Vertraqingen in het project Herschikking welzijnsaccommodaties leiden tot extra onderhoudskosten oude welzijnsgebouwen	50%	6	geld:	€ 250.000	SenS	SCO
R462	Vervangende onderwijshuisvesting omdat asbest in binnenklimaat is terecht gekomen	5%	2	geld: onvoorziene uitgaven	€ 250.000	SenS	SCO
R236	Overlast van jongeren in de omgeving van jongerenontmoetingsplaats	70%	8	geld: klachten en extra uitgaven	€ 250.000	SenS	ZWW
R131	Bomenziektes en stormschades nemen substantieel toe waardoor extra uitgaven nodig zijn ten behoeve van de bestrijding	50%	6	geld: Extra kosten	€ 100.000	SB	
R509	grondwater problematiek DSM	50%	6	geld:	€ 250.000	SB	

1e halfjaarrapportage

inleiding

partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord																														
VVD	31	In de Halfwegevaluatie wordt gesteld dat er voor de begroting van 2017 een voorstel komt om financiële middelen beschikbaar te stellen voor een kwaliteitsimpuls in de openbare ruimte cq gerichte investeringen in de openbare ruimte waarin ook andere partijen hun verantwoordelijkheid hebben. Waar vind ik dit voornemen terug in de kadernota? Waar moeten we aan denken?	1	Dit voornemen wordt later opgenomen in de begroting. De kosten zijn op dit moment begroot op PM. Een nog op te stellen Plan van Aanpak Openbaar gebied moet hier meer inzicht in geven.																														
GBR	39	Het resultaat over het eerste halfjaar 2016 bedraagt 860.020 euro v voordelig. Wanneer rekening wordt gehouden met de onttrekking aan de reserves ad 1.535.970, is er sprake van een verlies ad 675.950. a. Is deze conclusie juist ? Zo neen, dan gaarne toelichten . b. Wat is de verwachting voor het hele jaar exclusief de onttrekking aan de reserves?	1	1 a) De conclusie is juist, wanneer de onttrekkingen aan reserves buiten beschouwing gelaten worden, resulteert een negatief saldo van baten en lasten. Het negatieve saldo vóór reservemutaties wordt vooral veroorzaakt door de invoering van het IKB (zie 1e halfjaarrapportage onderdeel Bedrijfsvoering). b) De eerstvolgende inschatting van het jaarresultaat exclusief reserveboekingen wordt in de 2e halfjaarrapportage gegeven. Conform BBV moeten reserve-mutaties gescheiden worden van betreffende functie hoewel dit niet altijd de leesbaarheid ten goede komt.																														
GBR	40	De verwachting voor de jaren 2019 en 2020 zullen verliezen opleveren ad resp. 1.002.640 en 767.130.Wat zijn de oorzaken in grote lijnen?	5	De verschillen van de jaarschijven 2019 en 2020 ten opzichte van 2018 bestaan vooral uit: (- = nadelig; + = voordelig) <table><tr><th></th><th>2019</th><th>2020</th></tr><tr><td>Meerjarenbegroting 2016-2019, vooral kapitaallasten sporthal RijswijkBuiten</td><td>-522.000</td><td>-522.000</td></tr><tr><td>School AZC, geen huurkosten meer in 2020</td><td></td><td>82.000</td></tr><tr><td>Verhuur voormalige TH locatie COA stopt</td><td></td><td>-188.000</td></tr><tr><td>Algemene vergoeding COA stopt</td><td></td><td>-98.000</td></tr><tr><td>Geen overige uitgaven AZC/onvoorzien</td><td></td><td>59.000</td></tr><tr><td>Herfinanciering renteswap na 1 september 2020</td><td>-250.000</td><td>170.000</td></tr><tr><td>Lagere voordelen kapitaallasten in latere jaren als gevolg van vooral uitstel van investeringen</td><td>-341.000</td><td>-289.000</td></tr><tr><td>Afhame stelpost opbrengst gemeentelijk vastgoed</td><td></td><td>-90.000</td></tr><tr><td></td><td>-1.113.000</td><td>-876.000</td></tr></table>		2019	2020	Meerjarenbegroting 2016-2019, vooral kapitaallasten sporthal RijswijkBuiten	-522.000	-522.000	School AZC, geen huurkosten meer in 2020		82.000	Verhuur voormalige TH locatie COA stopt		-188.000	Algemene vergoeding COA stopt		-98.000	Geen overige uitgaven AZC/onvoorzien		59.000	Herfinanciering renteswap na 1 september 2020	-250.000	170.000	Lagere voordelen kapitaallasten in latere jaren als gevolg van vooral uitstel van investeringen	-341.000	-289.000	Afhame stelpost opbrengst gemeentelijk vastgoed		-90.000		-1.113.000	-876.000
	2019	2020																																
Meerjarenbegroting 2016-2019, vooral kapitaallasten sporthal RijswijkBuiten	-522.000	-522.000																																
School AZC, geen huurkosten meer in 2020		82.000																																
Verhuur voormalige TH locatie COA stopt		-188.000																																
Algemene vergoeding COA stopt		-98.000																																
Geen overige uitgaven AZC/onvoorzien		59.000																																
Herfinanciering renteswap na 1 september 2020	-250.000	170.000																																
Lagere voordelen kapitaallasten in latere jaren als gevolg van vooral uitstel van investeringen	-341.000	-289.000																																
Afhame stelpost opbrengst gemeentelijk vastgoed		-90.000																																
	-1.113.000	-876.000																																

programma algemeen bestuur en organisatie

partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
CDA	7	Welke verklaring heeft u voor het achter lopen op de planning van de stadvisie in relatie tot het geplande uitgegeven budget? Wat heeft u niet gedaan of aangepast gedurende het traject?	8	De vertraging is ontstaan door het invoegen van een aantal extra activiteiten, te weten: extra kleinschalige interactieve bijeenkomsten in jan/ feb bij de uitvraag aan de stad van het Groeidocument; de door de gemeenteraad gevraagde scenario-analyse en een uitvraag aan de stad van het concept-einddocument. Het budget voor de Stadsvisie is ongewijzigd ten opzichte van het budget dat in de startnotitie met de raad is besproken in april 2015, te weten € 175.000.

programma openbare orde en veiligheid

partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
BvR	2	Laatste zin van punt 4 is weggefallen, graag aanvullen.	10	Laatste zin is overschreven. De exacte tekst is niet te achterhalen. Gelet op wat er staat zou de zin als volgt moeten luiden: Zo zijn wij zo goed mogelijk voorbereid op een ramp of crisis.
BvR	3	Kan het AZC als apart punt meegenomen worden in het kader van veiligheid aangezien er meer inzet nodig is vanuit politie e.a. hulp/dienstverlening.	10	Nee, ook andere beleidsvelden (bijv. onderwijs) zijn relevant. We brengen dit niet als apart onderwerp bij Veiligheid onder. Op dit moment is geen sprake van 'meer' inzet vanuit de politie en/of hulp/dienstverlening. Er is vanuit de reorganisatie van de politie sprake van flexteams die per district worden geformeerd. In het districtscollege is bepaald dat het flexteam in ons district de vluchtelingproblematiek in het algemeen en het AZC in Rijswijk en in Wateringen mag prioriteren. Wanneer het AZC is gerealiseerd, dan wordt de inzet vanaf dat moment gemonitord.
CDA	8	Kunt u het programma openbare orde en veiligheid iets uitgebreider toelichten? Zo'n belangrijk onderwerp komt er wat bekaaid af. Bovendien is punt vier niet volledig.	10	Binnen dit programma zijn geen ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2016 te melden. Zoals onlangs ook in het forum aan de orde kwam, stellen wij een integraal veiligheidsplan voor de duur van vier jaar op. Een uitgebreidere toelichting op het programma wordt in de jaarlijkse veiligheidsplannen beschreven.

programma verkeer en vervoer

partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
PvdA	14	Wat zijn de voordelen en de nadelen van aansluiting van de vri's op de regionale verkeerscentrale? Zijn die alleen financieel? Worden financiële voordelen niet veel sneller bereikt indien vri's waar (verkeerstechisch) mogelijk worden afgestoten en vervangen door verkeersmaatregelen of rotondes (zie ook vraag PvdA_58 van de Jaarrekening)?	11	Het voordeel is financieel € 4.200 en verkeerstechisch doordat er nu regelscenario's mogelijk zijn. Conform vraag PvdA_58 (Jaarrekening) zal uit de quick scan rotondes blijken of en waar rotondes mogelijk zijn. Aan de hand van de scan kan een locatie verder worden uitgewerkt met de financiële gevolgen.
PvdA	15	Is uw college bereid (zoals door de Fietsersbond is voorgesteld en al langer een wens is) om bewegwijzeringsborden aan te brengen voor doorgaand fietsverkeer in Rijswijk? Wilt u dit meenemen in de (meerjaren)begroting 2016-2020 met de naar uw oordeel benodigde middelen?	12	Er wordt een inventarisatie gepland van de (ontbrekende en verouderde) bewegwijzering.

programma economie en werken

partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
BvR	4	Jeugdwerkloosheid is in Rijswijk hoger dan het landelijk gemiddelde. Hoeveel van onze jongeren zijn er nu daadwerkelijk verwezen naar een opleiding en/of een betaalde baan?	14	De laatste cijfers Jeugdwerkloosheid dateren uit 2015 en lagen onder het landelijk gemiddelde. Van de jongeren in beeld bij de gemeente (Vsv of Soza) wordt 70% toegeleid naar werk of opleiding.
BvR	5	Aandacht voor handhaving op gedrag van bijstandsgerechtigde heeft extra aandacht gekregen; heeft dit geleid tot meer maatregelen? En hoe 'presteert' gemeente Rijswijk in vergelijking met vergelijkbare andere gemeenten op de in- en uitstroom van bijstandsgerechtigden?	14	De aandacht voor handhaving op gedrag van bijstandsgerechtigden heeft in 2015 geresulteerd in een toename van 38,8% van het aantal besluiten tot het opleggen van een maatregel. In het jaar 2015 was het gemiddelde maandelijkse instroompercentage 3,3% tegenover 3,7% bij 197 vergelijkingsgemeenten. Het gemiddeld percentage uitstroom naar werk was in Rijswijk 47% tegenover 43% bij de eerdergenoemde 197 vergelijkingsgemeenten.
CDA	9	Wat is er nog nodig om tot het behoud van een goede economische positie te komen?	14	Het behoud en het versterken van de economische positie vergt structurele aandacht en inzet, al naar gelang veranderende (markt)omstandigheden. Op de korte termijn betreft het in elk geval het actief sturen op een gezond evenwicht tussen vraag & aanbod van commercieel vastgoed (transformatie/verduurzamings-opgave winkel- en kantoorruimte), het verkorten van doorlooptijden voor bedrijfsmatige vergunningen en het versterken van de kwaliteit van de openbare ruimte in het Bogaardgebied, Oud Rijswijk en de Plaspoelpolder, als aantrekkingskracht voor bedrijvigheid.
VVD	22	Op pagina 15 wordt duidelijk dat de Urbanisator kennelijk in een andere organisatie is overgegaan. Wat zijn hiervan de consequenties? Is de samenwerking van karakter veranderd?	15	De samenwerking zoals die bestond met de Urbanisator Plaspoelpolder zal verder worden gecontinueerd met ImPPPs. Met ingang van 2016 is er echter geen sprake meer van een vaste financiële bijdrage aan deze zelfstandige stichting. ImPPPs wordt gefinancierd door private partijen zoals vastgoedeigenaren en bedrijven op de Plaspoelpolder.
VVD	23	Er wordt gestreefd naar de instelling van een BIZ. Zijn alle betrokken partijen het eens over de reikwijdte van de BIZ? Zo nee, wat zijn de knelpunten?	15	Op dit moment wordt er door de betrokken gebiedspartijen BBR, ImPPPs en Stichting Promotie Hoornwijk gewerkt aan een gezamenlijk gedragen BIZ-plan dat zal worden voorgelegd aan de betreffende ondernemers.

VVD	24	Betreft de transformatieopgave, maar van Rijswijk het eigenaarschap heeft, alleen Rijswijk of de hele Metropoolregio?	15	Dat betreft de hele metropoolregio.
GBR	41	Kunt u II n hoofdzaken de risico's met betrekking tot de splitsing van ENECO in beeld brengen?	15	De metropoolregio (MRDH) werkt aan een (omvangrijke) investeringsagenda. Eén van de (nu) 25 projecten die daar op genoemd wordt is "De transformatie van kantoren en winkels". Rijswijk is trekker/eigenaar van dit project, dat inhoudelijk over de hele metropoolregio gaat. 15 De onzetonontwikkeling en de winstverwachting tot 2020 wordt door het Bestuur van de huidige onderneming als stabiel beschouwd. De aandelen van het energiebedrijf zouden vrijer verhandeld kunnen worden, waardoor een marktprijs voor het aandeel zal ontstaan. Hierbij geldt het risico van een lagere marktprijs van het aandeel. Echter bij een stabiele omzet- en winstverwachting mag verwacht worden dat de waarde van het aandeel op niveau kan blijven. Voor het Netwerkbedrijf en het bedrijf die de energie levert zullen risico's bestaan die bij een normale bedrijfsuitoefening behoren.

programma onderwijs				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
BvR	6	Gemeente Rijswijk stijgt ver boven het landelijk gemiddelde uit wat betreft de doorverwijzingen naar Halt. Is er enig zicht op de oorzaak waarmee de jeugdigheid wordt gemeld, zoals spijbelen op school of door criminaliteit?	16	Uit rapportage van Halt blijkt dat in het kalenderjaar 2015 in totaal 33 jongeren zijn doorverwezen naar Halt. Hiervan zijn 9 vanuit leerplicht en 24 vanuit de politie doorverwezen. Van de 24 zijn er 8 in relatie tot het afsteken van vuurwerk doorverwezen. In 2014 waren overigens 55 jongeren doorverwezen naar Halt.

programma sport, cultuur en recreatie				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
CDA	10	Wat is de planning voor de sportnota? En spreekt u hiervoor met sportverenigingen?	17	De sportnota zal participatief worden opgesteld. Waarbij natuurlijk de input van de sportverenigingen gevraagd zal worden. Het voornemen is om de sportnota nog in 2016 aan u voor te leggen.
PvdA	16	Uw college stelt voor een sportnota op te stellen. De slechte staat van de Marimbahal, de (versnelde) ontwikkelingen binnen de scholendriehoek en in samenhang daarmee de Van Zweedenzaal, en het afbranden van de gymzaal aan de P. Van Vlietlaan nopen echter tot een zo spoedig mogelijke besluitvorming hierover. Wethouder Van Hemert heeft aan de raad gemeld dat gedacht wordt aan een nieuwe sporthal op de locatie Burgemeester Elsenlaan/Treubstraat. Wilt u bevorderen dat de besluitvorming over deze nieuwe sporthal nietodeloos wordt vertraagd door deze te koppelen aan een sportnota, maar aan de raad op zo kort mogelijk termijn een voorstel voorleggen? Wilt u met de financiële consequenties hiervan (inclusief de mogelijke kostendragers onder andere op de vrijkomende locaties en in relatie tot RijswijkBuiten) in de (meerjaren)begroting 2016-2020 rekening houden?	17	Het voorstel is reeds aan te vangen met het opstellen van een nieuwe sportnota. Parallel wordt er onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van de locatie keuze Burg. Elsenlaan voor de realisatie van een sportcomplex. De financiële consequenties komen hierbij aan de orde. Voor alle door de raad benoemde mogelijke locaties worden analyses gemaakt, waarbij de financiële component ook aan de orde komt. De resultaten worden aan de raad aangeboden in het najaar van 2016.
GBR	42	Er wordt wederom een nieuwe sportnota opgesteld waarbij de kosten worden geraamd op 35.000 euro. In het zeer recente verleden is er reeds een sportnota opgesteld, waarbij de sportverenigingen zijn betrokken geweest. Is dit geen verkisting van belastinggeld?	17	Nee, de kadernota sport 2008 - 2012 is gedateerd. Relevante gegevens uit de verlopen nota zullen worden meegenomen in de nieuw op te stellen nota.
VVD	25	De VVD kent sport en evenementen Haaglanden niet als een organisatie die een bredere reikwijdte heeft dan sport. Wat gaat het project behelzen? Heeft de projectsubsidie cultuur educatie nu betrekking op "cultuur" of op "sport".	18	Het betreft een project dat al meerdere jaren loopt, waarbij door Sport en Evenementen Haaglanden een cultuurnetwerker wordt inzet voor vier gemeenten. In Rijswijk vindt deze inzet plaats bij het project Cultuureducatie met Kwaliteit.
VVD	32	Waarom heeft Rijswijk de taak op zich genomen om de subsidie aanvraag te doen? Wat zijn de concrete kosten (inclusief het aantal FTE) die zich met dit fenomeen bezig houdt?	18	Voorheen werd dit subsidie aangevraagd door het stadsgewest Haaglanden. Nu doen bij toerbeurt de deelnemende gemeenten dit.

programma sociaal domein				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
VVD	37	Algemene vraag bij Sociaal Domein: bij het Sociaal Domein zijn er nogal wat onzekerheden. Kan dit leiden tot versobering van het beleid?	19	Er is op moment geen enkele aanleiding om in het sociaal domein verdere versoberingen door te voeren.
GBR	43	a. Kunt u een specificatie geven van exploitatiekosten van de P. Van Vlietlaan en de te ontvangen huren? b. Wat zijn de grondslagen resp. uitgangspunten van deze verdeling van kosten over de betrokken instellingen.	21	a. Exploitatiekosten betreft alle gebouwsafhankelijke kosten (onderhoud, water, energie, tuinonderhoud, schoonmaakonderhoud, publiekrechtelijke heffingen, verzekeringen). b. JGZ en Kwadraad betalen gezamenlijk een kostendeekkende huur naar rato van gebruik (m2 en uren).

programma wonen en leven				
partij	nummer	vraag	bladzijde	antwoord
van der	11	Ten aanzien van zwempas in het Wilhelminapark is in een samenwerkingsovereenkomst met HHD vastgesteld welke partij welke maatregelen zal betalen. De investeringskosten voor de gemeente zijn € 80.000. Kunt u aangeven a. wat de financiële bijdrage van HHD is? b. welke partij verantwoordelijk is voor de algehele coördinatie?	22	a. Het HHD betaalt alle investeringen die nodig zijn om het water in de plas te keren en de plas droog te zetten (onder andere stuw en duikers). De werkzaamheden worden aanbesteed waardoor de exacte bijdrage van het HHD nog niet bekend zijn. b. Het HHD is verantwoordelijk voor de begeleiding van de werkzaamheden in en aan het water. Rijswijk coördineert aanvullende werkzaamheden in het park.
PvdA	17	De onderhoudskosten van de Haagweg nemen door de nieuwe inrichting structureel vanaf 2017 toe met € 33.000,- per jaar. Is deze consequentie bij de planvorming meegenomen en in de besluitvorming door de raad betrokken? Hadden deze kosten voorkomen kunnen worden door de inrichting enigszins aan te passen? Zijn er alternatieven mogelijk om deze extra lasten tegen te gaan?	22	Deze kosten hebben vooral te maken met het noodzakelijk inzetten van veiligheidsmedewerkers bij onderhoudswerkzaamheden. Er is gekozen voor een zo'n groen mogelijke uitstraling van de Haagweg, onder andere door het aanbrengen van een haag tussen trambaan en rijweg. Dit geeft extra onderhoudskosten, waar met de planvorming reeds rekening is gehouden. Bij een andere, minder groene inrichting, zouden de onderhoudskosten lager zijn dan het genoemde bedrag.
VVD	33	Onderhoudt aan de Haagweg. Waarom is hier geen rekening mee gehouden? Is dit nu een onverwachte kostenpost?	22	Zie beantwoording vraag PvdA 17.
PvdA	18	De extra bijdrage voor de ODH is een gevolg van de Rijswijkse afname, die klaarblijkelijk meer is dan gemiddeld. Kunt u aangeven welke producten Rijswijk (extra) afneemt t.o.v. andere gemeenten? Wij wachten tevens uw onderzoek om deze kosten terug te dringen af.	23	De Rijswijkse afname bij de ODH betreft adviesaanvragen m.b.t. bij de ODH belegde kennisvelden. Deze afname bleek in de jaren 2014 en 2015 meer dan bij aanvang van de ODH voor Rijswijk opgegeven. De vraagoverschrijding zit met name op de thema's "bodem" en "ruimtelijke ordening". Voor "bodem" is het merendeel van de Rijswijkse afname te herleiden tot projecten van Stadsbeheer en de beoordeling van vergunningaanvragen binnen het gebied RijswijkBuiten. Voor "ruimtelijke ordening" is de Rijswijkse afname te herleiden tot de beoordeling van ruimtelijke initiatieven in strijd met de vigerende bestemming.
PvdA	19	De gemeente zal voor € 50.000,- elektrische laadpalen aanbrengen in de PPP. Op sommige andere locaties in Rijswijk zijn ook dergelijke voorzieningen aangebracht. Is voor het aanbrengen van dergelijke oplaadpunten beleid vastgesteld? Zo neen, wilt u hiervoor dan –indien mogelijk nog dit jaar- een raadsvoorstel doen? Wilt u daarbij onder andere betrekken de vraag wie of welke instantie voor plaatsing van laadpalen verantwoordelijk zou moeten zijn en wat de financiële consequenties voor de gemeente zijn (uitgaande van een vergoeding door de gebruikers)?	23	Er zijn ambtelijk richtlijnen en werkprocessen opgesteld voor het plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte. Er wordt gewerkt aan uitwerking van een plan om deels gesubsidieerd, deels uit eigen middelen in de periode 2016-2018 nog ca. 65 palen in de openbare ruimte te plaatsen. De gemeente zou het plaatsen en beheren liefst volledig aan de markt overlaten. Op dit moment zijn er echter nog geen commerciële partijen die kunnen voldoen aan alle wensen die de gemeente heeft ten aanzien van laadpalen in de openbare ruimte. De markt ontwikkeld zich echter snel. Reden waarom ook grote gemeenten in de MRDH voorlopig plaatsing van palen zoveel mogelijk in eigen hand houden met de hoop dat na 2018 de markt de rol zelf oppakt. Het college is niet voornemens beleid vast te stellen. Wel zullen de financiële consequenties van het aansluiten bij de propositie van de MRDH in beeld worden gebracht.
VVD	26	De outputfinanciering met betrekking tot de ODH heeft een structurele verhoging van € 175.500 tot gevolg. Er wordt onderzocht of dit bedrag omlaag kan door de kosten door te berekenen op de veroorzakers. Waar moeten we aan denken? Wat voor kosten betreft dit? Is dit een nieuwe (verkapte) lastenverhoging voor bijvoorbeeld het bedrijfsleven?	23	Zie beantwoording PvdA 18. Voorts: De extra afname van advies bij de ODH is o.a. ten behoeve van de beoordeling van ruimtelijke initiatieven van of ten gunste van derden. Deze adviezen zijn noodzakelijk in het traject van bijvoorbeeld vergunningverlening. De kosten voor de afname van de producten daaromtrent bij de ODH zijn daarmee een gegeven en niet terug te dringen. Wel rijst de vraag of deze kosten door de gemeente of door initiatiefnemer gedragen moeten worden. Instrumenten voor het door initiatiefnemer dragen van de kosten t.b.v. diens initiatief zijn bijvoorbeeld leges.

VVD	34	Welke milieu zone betreft dit?	23	Dit betreft de milieuzone aan de Haagweg
VVD	35	Over welke duurzaamheidsmaatregelen wordt hier gesproken voor de PPP?	23	Dit betreft de realisatie van elektrische oplaadpunten.
PvdA	20	Wij wachten uw voorstellen inzake het Wilhelminapark met belangstelling af, maar geven op voorhand mee dat een cofinanciering vanuit andere beleidsvelden (sport, spel, cultuur etc) onze fractie vooralsnog niet logisch voorkomt.	25	Wij zijn druk bezig deze opgave vorm te geven en informeren u z.s.m.
van der	12	Per 1 januari 2016 is de GR grondwateronttrekking Delft Noord ontbonden. Aanleiding voor HHD om in de GR deel te nemen was dat de waterkeringen op orde moesten worden gebracht. Nu dit werk bijna is afgerond is dit voor Delfland reden om uit de GR te stappen. De gemeente Delft heeft met het HHD afspraken gemaakt over het onttrekken van het grondwater tot 2029. Wat is de grondslag voor een bijdrage van de gemeente Rijswijk aan de grondwateronttrekking?	26	De gemeente Rijswijk heeft belang bij een goed werkend waterbeheersysteem. Rijswijk draagt daarom € 125.000 per jaar bij aan de grondwateronttrekking in Delft Noord.
PvdA	21	De door u geconstateerde ontwikkelingen op het gebied van zwerfafval gaan gepaard met kostenverhogende maatregelen. Deze zijn mede een gevolg van beleidsmaatregelen (meer afgesloten containers, wegbrengen niet meer gratis). Wij verwijzen graag naar onze schriftelijke vragen over zwerfvuil van juli 2014. Welke maatregelen gaat het college nemen of voorstellen om de negatieve aspecten van zwerfvuil (uitstraling omgeving, beleving, financieel) tegen te gaan?	26	Rijswijk zet in op voorlichting en voorzieningen. Met educatie en voorlichting wordt ingezet op gedragsverandering en bewustwording. In de openbare ruimte worden de locaties van de afvalbakken geoptimaliseerd. Daarnaast zetten wij in op een positieve omgevingsbeleving door een integrale aanpak per wijk van de schoonmaakteams en het groenonderhoud.
VVD	27	Nogal wat problemen ontstaan door dat Avalex containers afsluit (toegankelijk met pas) en een vergoeding vraagt bij de brengstations. De extra kosten van handhaving e.d. slaan neer op de Rijswijkse burger en het Rijswijkse bedrijfsleven. Is de gemeente in gesprek met Avalex over dit fenomeen?	26	Een container met een paslezer is wennen voor de gebruikers. Avalex informeert van te voren en begeleidt de eerste weken de nieuwe situatie. Ook de handhavers van de gemeente zijn hierbij betrokken. Het voordeel van het afsluiten is dat afvaltoerisme niet meer mogelijk is. Het vragen van geld bij de brengstations voor verschillende afvalstromen is een afspraak om de gemeenten van Avalex meer gelijk te behandelen (harmoniseren binnen de gemeenten van Avalex).
VVD	28	Wat is de gedachte achter het Verbreed Gemeentelijk Riolerings plan?	26	Dit is een wettelijk verplicht document die de toekomstige vervangingskosten op het gebied van riolering in beeld brengt. De strekking van het plan is om de vervanging/ relinen van de riolering te spreiden en meer levensverlengde maatregelen (reparaties) uit te voeren.
GBR	44	Dre grondwateronttrekking DSM is per 1 januari 2016 overgedragen aan het Hoogheemraadschap Delfland. Wat zijn de totale kosten in vergelijking met de vorige jaren en wat zijn de problemen met kosten verdeling.	26	De gemeente Delft is verantwoordelijk voor de grondwateronttrekking in Delft Noord. Rijswijk draagt € 125.000 per jaar bij aan de grondwateronttrekking.
VVD	29	Wat is de gedachte achter de wijkbus? Is er eerder met de Raad over dit fenomeen gesproken? Is dit geen welzijnsactiviteit? Zou een en ander dan niet door Welzijn Rijswijk moeten worden opgepakt?	27	De wijkbus, een omgebouwde afgeschreven landmeetbus, is een mobiele werkplek, waarmee de wijkcoördinatoren met bewoners en partijen in de wijk in gesprek gaan en van bewoners horen hoe zij hun wijk ervaren, wat zijn de behoeften en de wensen van bewoners, hoe is de sfeer en wat speelt er in de wijken. In feite is de bus een verlengstuk van hun reguliere functie. Vorige jaar is dit met de raad gedeeld.
GBR	46	Kunt u in detail aangeven welke investeringen met de jaarlijkse kapitaallasten ad 899.620 zijn uitgesteld en met name waarom . Wanneer zijn deze investeringen gepland en wanneer worden deze uitgevoerd.?	27	Specificatie voordelig saldo kapitaallasten 2016 in 1e halfjaarrapportage 2016 A Nadeel door minder toegerekende rente waardoor minder onttrekking reserve riolering -157.206,26 B Voordeel door vrijval afschrijvingen wegens vertraging oplevering investeringen 480.709,57 C Voordeel door hogere bijgeschreven rente wegens vertraging oplevering investeringen 575.490,00 Totaal 898.993,31 ad B Zie ook de staat van investeringen vanaf blz. 239. Gaat o.a. om de investeringen Stanislascollege € 119.000, activa die a.g.v. de scholenbrand in 2015 in een keer zijn afgeschreven en dus een voordeel geven in 2016 van 66.000 omdat hier niet meer op wordt afgeschreven en het belastingpakket € 50.000. ad C Zie de staat van investeringen voor de investeringen die nog niet zijn opgeleverd

paragraaf algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
partij	nummer	vraag	antwoord

paragraaf weerstandsvermogen			
partij	nummer	vraag	antwoord

paragraaf bedrijfsvoering			
partij	nummer	vraag	antwoord

BvR	1	"De salarisverhoging in 2016 bedraagt 3%." en "De salarisverhoging vanaf 2017 bedraagt 0,4%." Is dit van toepassing op ALLE personeelsleden? Zowel bij vaste als tijdelijke contracten? Waarom is het verschil van 3% en 0.4% zo groot?	33	De salarisontwikkeling komt voort uit de landelijk gemaakte Cao-afspraken. Deze gelden voor alle gemeenten en haar medewerkers (vast en tijdelijk).
-----	---	---	----	---

paragraaf grondbeleid			
partij	nummer	vraag	antwoord

paragraaf financiering			
partij	nummer	vraag	antwoord

paragraaf RijswijkBuiten			
partij	nummer	vraag	antwoord

bijlagen			
partij	nummer	vraag	antwoord

van der	13	Speellint aan het Eksterpad Bij deze opsomming wordt de herinrichting speellint Eksterpad gemist, uitvoering in 2016	36	In de 1e halfjaarrapportage zijn de afwijkingen/ verschuivingen aangegeven. Het Eksterpad is een van de speelplekken die in 2016 wordt opgepakt. Het project verloopt volgens planning.
---------	----	--	----	---

GBR

45 Kunt u in detail aangeven ,welke projecten in het kader van Isv 3 nog moeten worden uitgevoerd. Is deze verplichting in de jaarrekening 2015 opgenomen?

36 De Provincie heeft aangegeven dat de volgende prestaties nog niet gerealiseerd zijn.

- * Het realiseren van 147 woningen en het slopen van 35 woningen (afpraak 1);
- * Het realiseren van 9 standplaatsen (afpraak 3);
- * Het realiseren van 113 woningen in een groen-stedelijk woonmilieu op de locatie Eikelenburg of op een alternatieve locatie (afpraak 4);
- * Het realiseren van circa 50 woningen op locatie Benedictus of op een alternatieve locatie, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan het verruimen van het woningaanbod in centrumstedelijke woonmilieus (afpraak 5);
- * Het realiseren van 112 woningen op de locaties Benedictus en Te Werve, of een of meer alternatieve locaties, die bijdragen aan het intensiever gebruik van het station Rijswijk (afpraak 9);
- * Het duurzaam inrichten van de Haagweg als regionale verbindingsweg en het aanpakken van de A-lijst woningen langs deze weg (afpraak 13);
- * Het aanbrengen van fietsparkeerplekken in winkel- en woongebieden (afpraak 16);

Doorloop ISV2:

- * Het bouwen van 449 woningen op uitleglocaties;
- * Het bouwen van 339 woningen BBG;
- * Sloop van 42 woningen in Te Werve uitvoeren;
- * Het afvoeren van de resterende A-lijst woningen.

De uitvoering van deze plannen is voor een deel al uitgevoerd en voor het overige deel opgenomen in lopende projecten. Hiervoor zijn in de begroting middelen beschikbaar en zijn geen verplichtingen in de jaarrekening 2015 opgenomen.

Kadernota 2017			
partij	nummer	vraag	antwoord
VVD	36	Subsidies aan derden; welke subsidies betreft dit?	41 Alle subsidies die op het gebied van zorg, welzijn en cultuur worden verstrekt.
VVD	30	Mogelijk aan onze aandacht ontsnapt maar het begrip areaaluitbreidingen is vooralsnog voor ons nieuw. Betreft dit RijswijkBuiten?	43 Het betreft alle uitbreidingen van het aantal woningen en toename van het inwoneraantal.
VVD	38	Is er in Rijswijk bij de Jeugdzorg al sprake van wachtlijsten?	76 Nee. Met de aanbieders van zorg is contractueel afgesproken dat er geen sprake mag zijn van wachtlijsten. Wanneer er onverhoopt toch een wachtlijst zou ontstaan, dan staat de veiligheid van het kind altijd centraal. Casussen waarbij de veiligheid van het kind in het geding komt zullen altijd direct worden opgepakt.